UE

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
COMITETUL EXECUTIV

HOTĂRÂREA Nr. 329

din 19 decembrie 20 24

Pentru aprobarea, modificarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei (privind cerința de acoperire a necesarului de lichiditate și cerința de finanțare stabilă)

În temeiul art.44 lit.a) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, art.76, 84 și 91 alin.(1) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările ulterioare și în scopul transpunerii:

– art. 1 lit. (c); art. 411 (pct. 1 lit.(a), (b), (d), (e)-(h), (j); 2 - 5; 8 - 17); art. 412 alin. (1) și (2); art. 413 alin. (1), (3) și (4); art. 414; art. 415 alin. (1), (2) și (3) lit. (a) și (b); art. 428a; art. 428b; art. 428c; art. 428d; art. 428e; art. 428f alin. (1) și (2); art. 428h alin. (1); art. 428i; art. 428j; art. 428k; art. 428l; art. 428m; art. 428n; art. 428o; art. 428p; art. 428q; art. 428r; art. 428s; art. 428u; art. 428v; art. 428x; art. 428y; art. 428ad; art. 428ae; art. 428af; art. 428ag; art. 428ah din Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 176 din 27 iunie 2013, CELEX: 32013R0575, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/876 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019;

– art. 2 alin. (2) și (3) lit. (a) – (c) și (e); art. 3 (pct. 6); art. 4 alin. (1)-(5); art.5; art.6; art. 7; art.8; art.9; art. 10 alin. (1) lit. (a)- (d) și alin.(2); art.11, art.12 alin.(1) lit.(b) și (c), alin.(2) lit.(b) și (c); art. 15 alin.(1) lit.(b), alin(2) lit.(a) , (b), (d) și (h); alin. (3), alin. (4) prima teză, lit.(a) și ultima teză, alin.(5); art. 17 alin.(1) lit.(a) și (c), alin. (2)-(4); art.18; art.19 alin.(1) și (2); art.20; art. 21; art. 22; art. 23 alin. (1) și (2); art.24 alin.(1)-(3); art.25; art.26; art.27 alin.(1), (2), (4)-(6); art. 28; art.29 alin.(1); art. 30 alin. (1) - (7), (12); art.31 alin.(1)-(5), (8); art. 31a; art. 32; art.33; art.34 alin.(1); art.39; Anexa I și Anexa II din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate pentru instituțiile de credit, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 11 din 17 ianuarie 2015, CELEX: 32015R0061, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2018/1620 al Comisiei din 13 iulie 2018;

– Regulamentului delegat (UE) 2017/208 al Comisiei din 31 octombrie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la standarde tehnice de reglementare pentru ieșirile de lichidități suplimentare care corespund nevoilor de garanții reale rezultate din impactul unui scenariu de piață negativ asupra tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate ale unei instituții, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 33 din 8 februarie 2017, CELEX: 32017R0208,

Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂŞTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind lichiditatea, conform anexei.

2. Se abrogă Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.44/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de lichiditate pentru bănci (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.87-93, art.317), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1543/2020.

3. Se abrogă Regulamentul cu privire la lichiditatea băncii, aprobat de Consiliul de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei, proces-verbal nr.28 din 08.08.1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.64-65, art.105).

4. Regulamentul cu privire la cerinţele de publicare a informaţiilor de către bănci, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.158/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.188-192, art.667), înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1581/2020, se modifică după cum urmează:

1) La punctul 25:

a) subpunct 2) litera d) va avea următorul cuprins:

„d) indicatorii aferenți lichidității;”

b) subpunctul 5) se abrogă.

2) În anexa nr.1 în tabel:

a) denumirea coloanei 1 va avea următorul cuprins: „luna gestionară /trimestrul gestionar”;

b) denumirea coloanei 2 va avea următorul cuprins: „luna precedentă celei gestionare /trimestrul precedent celui gestionar”;

c) rândurile 4.1-4.11 se exclud.

d) după rândul 4 se introduc următoarele rânduri:

4.1^1	Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate 14^1					
$4.1.1^1$	Totalul activelor lichide cu un nivel ridicat de calitate (HQLA) (valoarea ponderată – medie)	mil.lei				
$4.1.2^1$	Ieșiri de numerar – Valoare ponderată totală	mil.lei				
$4.1.3^1$	Intrări de numerar – Valoare ponderată totală	mil.lei				
$4.1.4^1$	Ieșiri de numerar nete totale (valoare ajustată)	mil.lei				
$4.1.5^1$	Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR)	%				
4.2^1	Indicatorul de finanțare stabilă netă 14^2					
$4.2.1^1$	Finanţarea stabilă disponibilă totală	mil.lei				
$4.2.2^1$	Finanţarea stabilă necesară totală	mil.lei				
$4.2.3^1$	Indicatorul de finanțare stabilă netă (NSFR)	%				

3) În compartimentul „Modalitatea de calculare a anumitor indicatori”:

a) Punctele 14, 15 și 16 se abrogă;

b) Punctul 14^1 va avea următorul cuprins:

„14^1. Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate se calculează conform Regulamentului privind lichiditatea, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr.329/2024”;

c) Se completează cu punctul 14^2 cu următorul cuprins:

„14^2. Indicatorul de finanțare stabilă netă se calculează conform Regulamentului privind lichiditatea, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr.329/2024.

5. În pct.6 subpct.3 din anexa nr.4 la Regulamentul privind cadrul de administrare a activităţii băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.322/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.1-5, art.56), înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1400/2018, textul „Regulamentului privind cerinţele de acoperire a necesarului de lichiditate pentru bănci, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr.44/2020" se substituie cu textul „Regulamentului privind lichiditatea, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr.329/2024".

6. Pct.5 subpct.3) din Regulamentul cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.101/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.118-123, art.463), după textul „art.76 alin.(2)" se completează cu textul „și (3)".

7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 1 iulie 2025, cu excepția pct.3 care intră în vigoare la 1 ianuarie 2026.

Președintele
Comitetului executiv

Anca-Dana DRAGU

Chișinău, 19 decembrie 2024.
Nr. 329.

Anexă
la Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr. 329 din 19 decembrie 2024

REGULAMENT PRIVIND LICHIDITATEA

Prezentul regulament transpune:

– art. 1 lit. (c); art. 411 (pct. 1 lit.(a), (b), (d), (e)-(h), (j); 2 - 5; 8 - 17); art. 412 alin. (1) și (2); art. 413 alin. (1), (3) și (4); art. 414; art. 415 alin. (1), (2) și (3), lit. (a) și (b); art. 428a; art. 428b; art. 428c; art. 428d; art. 428e; art. 428f alin. (1) și (2); art. 428h alin. (1); art. 428i; art. 428j; art. 428k; art. 428l; art. 428m; art. 428n; art. 428o; art. 428p; art. 428q; art. 428r; art. 428s; art. 428u; art. 428v; art. 428x; art. 428y; art. 428ad; art. 428ae; art. 428af; art. 428ag; art. 428ah din Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 176 din 27 iunie 2013, CELEX: 32013R0575, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/876 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019;

– art. 2 alin. (2) și (3) lit. (a) – (c) și (e); art. 3 (pct. 6); art. 4 alin. (1)-(5); art.5; art.6; art. 7; art.8; art.9; art. 10 alin. (1) lit. (a)- (d) și alin.(2); art.11 art.12 alin.(1) lit.(b) și (c), alin.(2) lit.(b) și (c); art. 15 alin.(1) lit.(b), alin.(2) lit.(a) , (b), (d) și (h); alin. (3), alin. (4) prima teză, lit.(a) și ultima

teză, alin.(5); art. 17 alin.(1) lit.(a) și (c), alin. (2)-(4); art.18; art.19 alin.(1) și (2); art.20; art. 21; art. 22; art. 23 alin. (1) și (2); art.24 alin.(1)-(3); art.25; art.26; art.27 alin.(1), (2), (4)-(6); art. 28; art.29 alin.(1); art. 30 alin. (1) - (7), (12); art.31 alin.(1)-(5), (8); art. 31a; art. 32; art.33; art.34 alin.(1); art.39; Anexa I și Anexa II din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate pentru instituțiile de credit, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 11 din 17 ianuarie 2015, CELEX: 32015R0061, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2018/1620 al Comisiei din 13 iulie 2018;

– Regulamentului delegat (UE) 2017/208 al Comisiei din 31 octombrie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la standarde tehnice de reglementare pentru ieșirile de lichidități suplimentare care corespund nevoilor de garanții reale rezultate din impactul unui scenariu de piață negativ asupra tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate ale unei instituții, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 33 din 8 februarie 2017, CELEX: 32017R0208,

TITLUL I
DISPOZIŢII GENERALE

Capitolul I. Aplicarea cerinţelor de lichiditate

1. Prezentul regulament stabileşte reguli pe care trebuie să le îndeplinească băncile persoane juridice din Republica Moldova, precum şi sucursalele din Republica Moldova ale băncilor din alte state (în continuare – „bănci") în scopul definirii, calculării și raportării:

1.1. cerinței de acoperire a necesarului de lichiditate, ca raport între rezerva de lichidități și ieșirile nete de lichidități ale băncii în decursul unei perioade de criză gravă (în continuare – „criză") de 30 de zile;

1.2. cerinței de finanțare stabilă, ca raport dintre finanţarea stabilă disponibilă a băncii și finanţarea stabilă necesară acesteia.

2. Pe lângă indicatorii obligatorii menționați la pct.1, în scopul de a oferi supraveghetorilor un set de instrumente adecvat pentru a evalua riscul de lichiditate și pentru a le facilita procesul de evaluare a adecvării lichidităţii interne (ILAAP), băncile urmează să raporteze la Banca Națională a Moldovei indicatorii de monitorizare a lichidității suplimentari specificați în capitolul VII.

3. Băncile respectă pe bază individuală dispoziţiile prezentului regulament.

4. Băncile îndeplinesc, în măsura și potrivit metodelor prevăzute în Regulamentul cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei (în continuare – HCE al BNM) nr.101/2020 (în continuare – Regulamentul nr.101/2020), cerințele prevăzute în titlul II pe baza situației lor consolidate și toate dispozițiile următoare:

4.1. activele din alte state deţinute de o filială dintr-un alt stat pot fi recunoscute ca active lichide în scopuri de consolidare în cazul în care pot fi considerate active lichide în temeiul legislaţiei naţionale a statului respectiv care stabilește cerinţa de acoperire a necesarului de lichiditate și în cazul în care îndeplinesc una dintre următoarele condiţii:

4.1.1. activele îndeplinesc toate cerinţele prevăzute în capitolul II, titlul II;

4.1.2. activele nu îndeplinesc cerinţa specifică prevăzută în subsecțiunile 2 și 3, secțiunea 2, capitolul II, titlul II în ceea ce privește valoarea emisiunii acestora, dar îndeplinesc toate celelalte cerinţe prevăzute în capitolul respectiv.

Activele care pot fi recunoscute în temeiul subpct.4.1.2 pot fi recunoscute numai în limita valorii ieșirilor nete de lichidităţi în situaţii de criză înregistrate în moneda în care sunt denominate și care sunt generate de aceeași filială;

4.2. ieșirile de lichidități dintr-o filială din alt stat cărora li se aplică, în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate, rate de ieșire mai mari decât cele menționate la capitolul III, titlul II fac obiectul consolidării în conformitate cu ratele mai ridicate prevăzute de legislația națională a statului respectiv;

4.3. intrările de lichidități într-o filială din alt stat cărora li se aplică, în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate, rate de ieșire mai mici decât cele menționate la capitolul III, titlul II fac obiectul consolidării în conformitate cu ratele mai scăzute prevăzute de legislația națională a statului respectiv;

4.4. la nivel consolidat, cuantumul intrărilor provenite de la o bancă specializată, astfel cum se menționează la pct.126 și 127, este recunoscut numai până la cuantumul ieșirilor provenite de la aceeași bancă specializată.

5. În cazul în care indicatorul de finanţare stabilă netă, prevăzut în titlul III, se aplică pe o bază consolidată în conformitate cu Regulamentul nr.101/2020, se aplică următoarele dispoziţii:

5.1. activele și elementele extrabilanțiere ale unei filiale cu sediul central într-un alt stat, cărora li se aplică factori de finanțare stabilă necesară în temeiul cerinței de finanțare stabilă netă prevăzute de legislația națională a statului respectiv care sunt mai ridicați decât cei menționați în capitolul III, titlul III, fac obiectul consolidării în conformitate cu factorii mai ridicați prevăzuți de legislația națională a statului respectiv;

5.2. datoriile și fondurile proprii ale unei filiale cu sediul central într-un alt stat, cărora li se aplică factori de finanțare stabilă disponibilă în temeiul cerinței de finanțare stabilă netă prevăzute de legislația națională a statului respectiv care sunt mai scăzuți decât cei menționați în capitolul II, titlul III, fac obiectul consolidării în conformitate cu factorii mai scăzuți prevăzuți de legislația națională a statului respectiv;

5.3. activele dintr-un alt stat care îndeplinesc cerințele prevăzute în titlul II și care sunt deținute de o filială cu sediul central într-un alt stat nu sunt recunoscute ca active lichide în vederea consolidării în cazul în care nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a fi considerate active lichide în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate.

Capitolul II. Definiţii

6. Termenii şi expresiile utilizate în prezentul regulament, au semnificaţia prevăzută în Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (în continuare – *"Legea nr.202/2017"*) şi în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei (în continuare – BNM) emise în aplicarea legii menţionate.

7. În sensul prezentului regulament se aplică următoarele definiţii:

7.1. „active de nivel 1" înseamnă active cu un nivel extrem de ridicat de lichiditate şi de calitate a creditului în conformitate cu secţiunea 2, capitolul II, titlul II;

7.2. „active de nivel 2" înseamnă active cu un nivel ridicat de lichiditate și de calitate a creditului. Activele de nivel 2 sunt subîmpărţite în active de nivel 2A şi în active de nivel 2B, în conformitate cu secţiunea 2, capitolul II, titlul II;

7.3. „active negrevate de sarcini" înseamnă active care nu fac obiectul niciunei restricții juridice, contractuale, de reglementare sau de alt tip care să împiedice banca să lichideze, să vândă, să transfere, să atribuie sau, în general, să cedeze astfel de active printr-o tranzacție de vânzări ferme sau printr-un acord de răscumpărare;

7.4. „broker de depozit" înseamnă o persoană fizică sau o întreprindere care plasează depozite de la terți, inclusiv depozite retail și depozite corporative, cu excepția depozitelor de la societăți financiare nonbacare, la bănci, în schimbul unui comision;

7.5. „client financiar" înseamnă un client care desfăşoară ca activitate principală una sau mai multe dintre activităţile enumerate la art.14 din Legea nr.202/2017 sau este una dintre următoarele entităţi:

7.5.1. o bancă;

7.5.2. o societate de investiţii;

7.5.3. o societate financiară nonbancară;

7.5.4. un organism de plasament colectiv (în continuare - "OPC");

7.5.5. un fond de investiţii cu capital fix;

7.5.6. un asigurător;

7.5.7. un reasigurător;

7.5.8. o societate financiară holding sau o societate financiară holding mixtă;

7.5.9. un fond de pensii facultative, astfel cum este definit la art.2 din Legea nr.198/2020 privind fondurile de pensii facultative;

7.6. „contracte derivate" înseamnă contractele derivate enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de piaţă potrivit abordării standardizate, aprobat prin HCE al BNM nr.114/2018 (în continuare Regulamentul nr.114/2018) și instrumentele financiare derivate de credit;

7.7. „credit în marjă" înseamnă împrumuturi colateralizate acordate clienţilor în scopul asumării unor poziţii de tranzacţionare cu efect de levier;

7.8. „criză" înseamnă o deteriorare bruscă sau gravă a poziţiei de solvabilitate sau de lichiditate a unei bănci ca urmare a unor modificări ale condiţiilor de piaţă sau ale unor factori idiosincratici care duc la apariţia unui risc semnificativ ca banca să nu îşi mai poată îndeplini angajamentele care devin scadente în următoarele 30 de zile;

7.9. „depozite retail" înseamnă o datorie către o persoană fizică sau către o IMM (astfel cum este definită la subpct.7.14), dacă IMM-ul s-ar califica pentru clasa expunerilor de tip retail prevăzut la pct.61 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, aprobat prin HCE al BNM nr.111/2018 (în continuare Regulamentul nr.111/2018) și dacă depozitele agregate ale unui astfel de IMM, la nivel de grup, nu depășesc 5 milioane lei moldovenești;

7.10. „facilitate de credit sau de lichiditate angajată" înseamnă o facilitate de credit sau de lichiditate care este irevocabilă sau revocabilă în anumite condiții;

7.11. „factoring" înseamnă un acord contractual între o întreprindere (aderent) și o entitate financiară (factor), prin care aderentul își cesionează/vinde creanțele către factor, iar factorul furnizează aderentului unul sau mai multe servicii dintre următoarele în ceea ce privește creanțele cesionate:

7.11.1. avansarea unui procent din valoarea creanțelor cesionate, de regulă pe termen scurt, neangajat și fără cumulare automată;

7.11.2. administrarea creanțelor, încasarea lor și protecția creditului; de regulă, factorul administrează registrul de vânzări al aderentului și încasează creanțele în numele său propriu;

în sensul titlului III, factoringul este tratat drept finanțare a comerțului;

7.12. „finanţare wholesale (finanţare angro)" înseamnă finanţări care nu se încadrează în categoria depozite retail definite la subpct.7.9;

7.13. „ieşiri nete de lichidităţi" înseamnă cuantumul care rezultă din scăderea intrărilor de lichidităţi ale unei bănci din ieşirile sale de lichidităţi, în conformitate cu secţiunea 1, capitolul III, titlul II;

7.14. „IMM" înseamnă o microîntreprindere, o întreprindere mică şi o întreprindere mijlocie, astfel cum prevede Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici şi mijlocii;

7.15. „monedă de raportare" înseamnă leul moldovenesc;

7.16. „rezervă de lichidități" înseamnă cuantumul activelor de nivel 1 și de nivel 2 pe care o bancă îl deține în conformitate cu secțiunea 2, capitolul II, titlul II;

7.17. „schemă de garantare a depozitelor dintr-un alt stat echivalentă cu reglementările Uniunii Europene" (în continuare – *schemă de garantare a depozitelor dintr-un alt stat echivalentă* UE) înseamnă o schemă care aplică standardele de protecţie a depozitelor din reglementările privind schemele de garantare a depozitelor ale Uniunii Europene (Directiva 2014/49 privind schemele de garantare a depozitelor) cel puţin cu referire la:

- cerinţele specifice referitoare la perioada de rambursare;
- la finanţarea ex-ante;
- accesul la mijloace financiare suplimentare în cazul unei solicitări masive a rezervelor sistemului de garantare.

Informaţia privind echivalenţa schemei de garantare a depozitelor dintr-un alt stat cu reglementările Uniunii Europene, în care se constată respectarea standardelor menţionate va fi păstrată în incinta băncii şi va fi prezentată la solicitarea BNM;

7.18. „societate pentru investiții personale" („PIC") înseamnă o întreprindere sau o fiducie al cărei proprietar real sau, respectiv, beneficiar efectiv este fie o persoană fizică, fie un grup de persoane fizice aflate în strânsă legătură, care nu desfășoară nicio altă activitate comercială, industrială sau profesională și care a fost constituită cu scopul unic de administrare a patrimoniului proprietarului sau proprietarilor, inclusiv activități conexe, cum ar fi separarea activelor proprietarilor de activele corporative, facilitarea transferului de active în cadrul unei familii sau prevenirea divizării activelor după decesul unui membru al familiei, cu condiția ca aceste activități conexe să aibă legătură cu obiectivul principal al gestionării patrimoniului proprietarilor;

7.19. „swap-uri pe garanţii reale (collateral swap)" înseamnă tranzacţii în cadrul cărora activele lichide de nivel 1 au fost obţinute pe baza unor garanţii reale care nu se califică drept active lichide de nivel 1.

Capitolul III. Cerința de acoperire a necesarului de lichiditate

8. Băncile trebuie să deţină active lichide a căror valoare însumată acoperă diferenţa dintre ieşirile de lichidităţi şi intrările de lichidităţi în situaţii de criză. În acest scop băncile urmează să asigure menţinerea nivelurilor rezervelor de lichiditate care sunt adecvate pentru a le permite să facă faţă eventualelor dezechilibre dintre intrările şi ieşirile de lichidităţi în situaţii de criză într-o perioadă de 30 de zile.

9. Băncile nu iau în calcul de două ori ieșirile de lichidități, intrările de lichidități și activele lichide. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în titlul II, în cazul în care un element poate fi luat în considerare în mai mult de o categorie de ieșiri, el este luat în considerare în categoria de ieșiri care produce cele mai mari ieșiri contractuale pentru elementul în cauză.

Capitolul IV. Cerința de finanţare stabilă

10. Băncile asigură că activele și elementele extrabilanţiere pe termen lung sunt acoperite în mod adecvat prin intermediul unui set de instrumente de finanțare care sunt stabile atât în condiții normale, cât și în condiții de criză.

11. Dispoziţiile prevăzute în titlul III se aplică în scopul precizării cerinţei de finanţare stabilă prevăzute la pct.10 și a obligaţiilor de raportare pentru bănci prevăzute la capitolul VI.

Capitolul V. Respectarea cerinţelor de lichiditate

12. O bancă care nu îndeplinește sau preconizează că nu va îndeplini cerinţele prevăzute la capitolul III sau la capitolul IV, inclusiv în perioade de criză, notifică imediat acest lucru BNM și transmite fără întârzieri nejustificate BNM un plan în vederea restabilirii în timp util a conformităţii cu cerinţele prevăzute la capitolul III sau la capitolul IV, după caz.

13. Până la restabilirea conformităţii, banca raportează elementele menționate în titlul II sau titlul III, după caz, conform formularelor din anexele nr.12 și 13 din Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere aprobată prin HCE al BNM nr.117 /2018 (în continuare – Instrucțiunea nr.117/2018), zilnic, până la sfârșitul fiecărei zile de lucru, cu excepţia cazului în care BNM aprobă o frecvenţă de raportare mai scăzută și un termen de raportare mai lung.

14. BNM acordă aprobările prevăzute la pct.13 doar pe baza situaţiei individuale a băncii, ținând seama de amploarea și complexitatea activităţilor acesteia.

15. BNM monitorizează punerea în aplicare a planului de restabilire și impune o restabilire mai rapidă a conformităţii, după caz.

Capitolul VI. Obligația de raportare și formatul de raportare

16. Băncile raportează BNM în conformitate cu anexele nr.12 și 13 din Instrucțiunea nr.117/2018 elementele aferente raportării indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate și indicatorului de finanțare stabilă netă, în moneda de raportare, indiferent de denominarea efectivă a elementelor respective.

17. Fără a aduce atingere cerințelor pct.13 frecvența de raportare este cel puţin lunară pentru elementele menţionate în titlul II și cel puţin trimestrială pentru elementele menţionate în titlul III.

18. Băncile raportează separat BNM elementele menționate în titlurile II și III, după cum urmează:

18.1. în cazul în care elementele sunt denominate într-o altă monedă decât moneda de raportare și banca are datorii agregate denominate într-o astfel de monedă care sunt mai mari sau egale cu 5 % din datoriile totale ale băncii sau ale subgrupului unic de lichiditate, excluzând fondurile proprii și elementele extrabilanţiere (monedă semnificativă), raportarea se efectuează în moneda de denominare;

18.2. în cazul în care elementele sunt denominate în moneda de raportare și cuantumul agregat al datoriilor denominate în alte monede decât moneda de raportare este mai mare sau egal cu 5 % din datoriile totale ale băncii sau ale subgrupului unic de lichiditate, excluzând fondurile proprii și elementele extrabilanţiere, raportarea se efectuează în moneda de raportare.

Capitolul VII. Indicatori de monitorizare a lichidității suplimentari

19. Pentru a obține o imagine cuprinzătoare a profilului de risc de lichiditate, în funcție de natura, extinderea și complexitatea activităților băncii, băncile raportează la BNM lichiditatea pe benzi de scadență în calitate de indicator de monitorizare a lichidității suplimentar.

20. Băncile raportează la BNM lichiditatea pe benzi de scadență în conformitate cu anexa nr.11[1] la Instrucțiunea nr.117/2018 în formatul și cu frecvența stabilite stabilită în Instrucțiunea nr.117/2018.

TITLUL II
INDICATORUL DE ACOPERIRE A NECESARULUI DE LICHIDITATE

Capitolul I
PREVEDERI SPECIFICE AFERENTE INDICATORULUI DE ACOPERIRE A NECESARULUI DE LICHIDITATE

Secțiunea 1
Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate

21. În sensul pct.8, cerinţa de acoperire a necesarului de lichiditate este egală cu raportul dintre rezerva de lichidităţi a unei bănci şi ieşirile sale nete de lichidităţi în decursul unei perioade de criză de 30 de zile şi se exprimă ca procent. Băncile îşi calculează indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în conformitate cu următoarea formulă:

$$\frac{\text{Rezerva de lichidităţi}}{\text{Ieşirile nete de lichidităţi în decursul unei perioade de criză de 30 de zile}} = \text{Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR) (\%)}$$

22. Băncile menţin un indicator de acoperire a necesarului de lichiditate de cel puţin 100%.

23. Prin derogare de la pct.22, băncile pot să își monetizeze activele lichide pentru a-şi acoperi ieşirile nete de lichidităţi în decursul unor perioade de criză, chiar şi în cazul în care o astfel de utilizare a activelor lichide poate duce la scăderea indicatorului lor de acoperire a necesarului de lichiditate sub 100% în decursul perioadelor respective.

24. În cazul în care, în orice moment, indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate al unei bănci a scăzut sau ar putea fi în mod rezonabil de așteptat să scadă sub 100%, se aplică cerinţa prevăzută la capitolul V, titlul I.

25. Băncile își calculează și își monitorizează indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în moneda de raportare pentru toate elementele, indiferent de moneda de denominare efectivă.

În plus, băncile își calculează și își monitorizează separat indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate pentru anumite elemente, după cum urmează:

25.1. pentru elementele care fac obiectul raportării separate într-o monedă diferită de moneda de raportare în conformitate cu capitolul VI din titlul I, băncile își calculează și își monitorizează separat indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în acea monedă diferită;

25.2. pentru elementele denominate în moneda de raportare, în cazul în care valoarea agregată a datoriilor denominate în alte monede decât moneda de raportare depășește sau este egală cu 5% din totalul datoriilor băncii, excluzând elementele fondurilor proprii și elementele extrabilanțiere, băncile își calculează și își monitorizează separat indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în moneda de raportare.

Secţiunea 2

Scenarii de criză în scopul indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate

26. Următoarele scenarii se consideră ca indicatori ai circumstanţelor în care se poate considera că o bancă se confruntă cu o situaţie de criză:

26.1. retragerea unei proporţii semnificative din depozitele sale retail;

26.2. pierderea parţială sau totală a capacităţii de finanţare wholesale negarantată, inclusiv depozitele wholesale şi alte surse de finanţare contingente, cum ar fi liniile de lichiditate sau de credit angajate sau neangajate (care pot fi anulate necondiţionat în orice moment fără notificare sau care atrag anularea automată ca urmare a deteriorării bonităţii debitorului) obţinute;

26.3. o pierdere parţială sau totală a finanţării garantate pe termen scurt;

26.4. ieşiri suplimentare de lichidităţi ca urmare a deteriorării ratingului de credit cu până la trei trepte;

26.5. creşterea volatilităţii pieţei care afectează valoarea garanţiilor reale sau calitatea acestora sau care generează nevoi suplimentare de garanţii reale;

26.6. utilizări neprogramate de facilităţi de lichiditate şi de credit;

26.7. obligaţia potenţială de răscumpărare a datoriei sau de onorare a obligaţiilor necontractuale.

CAPITOLUL II
REZERVA DE LICHIDITĂŢI

Secţiunea 1
Prevederi generale privind rezerva de lichidităţi

Subsecţiunea 1
Componenţa rezervei de lichidităţi

27. Pentru a putea fi eligibile să facă parte din rezerva de lichidităţi a unei bănci, activele lichide respectă cumulativ, cu excepţiile prevăzute de prezentul capitol următoarele cerinţe:

27.1. cerinţele generale prevăzute la subsecţiunea 3;

27.2. cerinţele operaţionale prevăzute la subsecţiunea 4;

27.3. criteriile de eligibilitate corespunzătoare pentru clasificarea lor ca active de nivel 1 sau de nivel 2, în conformitate cu secţiunea 2.

Subsecţiunea 2
Componenţa rezervei de lichidităţi pentru fiecare nivel al activelor

28. Băncile respectă în orice moment următoarele cerinţe privind componenţa rezervei sale de lichidităţi:

28.1. minimum 60% din rezerva de lichidităţi este compusă din active de nivel 1;

28.2. maximum 15% din rezerva de lichidităţi poate fi deţinut sub formă de active de nivel 2B.

29. Cerinţele prevăzute la pct.28 se aplică după ajustarea pentru impactul asupra stocului de active lichide pe care îl au finanţările garantate, tranzacţiile de creditare garantate sau tranzacţiile de swap pe garanţii reale cu active lichide cel puţin pe un segment al tranzacţiei în cazul în care aceste tranzacţii ajung la scadenţă în termen de până la 30 de zile, după deducerea tuturor marjelor de ajustare aplicabile şi cu condiţia ca banca să respecte cerinţele operaţionale prevăzute la subsecţiunea 4.

30. Băncile stabilesc componenţa rezervei lor de lichidităţi în conformitate cu formulele prevăzute în anexa nr.1 la prezentul regulament.

31. BNM, ca urmare a unei analize, poate acorda derogări de la aplicarea pct.29 și 30, integral sau parţial, în ceea ce privește una sau mai multe tranzacţii de finanţare garantate, tranzacţii de creditare garantate sau tranzacţii swap pe garanţii reale care utilizează active lichide cel puţin pe un segment al tranzacţiei și care ajung la scadenţă în termen de 30 de zile, dacă sunt îndeplinite toate condiţiile următoare:

31.1. contrapartea la tranzacţie sau la tranzacţii este BNM, Banca Centrală Europeană (în continuare - BCE) sau banca centrală a unui alt stat, cu condiţia ca expunerile faţă de banca centrală respectivă să primească o evaluare de credit efectuată de o societate de evaluare externă a creditului (ECAI) desemnată, pe care BNM a asociat-o cel puţin cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu pct.30 din Regulamentul nr.111/2018;

31.2. există circumstanţe excepţionale care determină un risc sistemic ce afectează sectorul bancar din Republica Moldova;

31.3. înainte de a acorda derogarea respectivă, BNM s-a consultat cu banca centrală care este contrapartea la tranzacţie sau la tranzacţii.

Subsecţiunea 3
Cerinţe generale privind activele lichide

32. Pentru a fi considerate active lichide, activele unei bănci îndeplinesc următoarele condiţii:

32.1. Activele sunt proprietăţi, drepturi sau interese deţinute de bănci sau incluse în portofoliul menţionat la subpct.32.1.1 și sunt negrevate de sarcini în următoarele 30 de zile. Următoarele active sunt considerate a fi negrevate de sarcini:

32.1.1. activele incluse într-un portofoliu care sunt disponibile pentru utilizare imediată drept garanţii reale pentru a se obţine finanţare suplimentară în cadrul unor linii de credit angajate și nefinanţate încă, aflate la dispoziţia băncilor sau, în cazul în care portofoliul este administrat de BNM /băncile centrale, în cadrul unor linii de credit neangajate și nefinanţate încă aflate la dispoziţia băncilor. Băncile estimează că activele din portofoliu sunt grevate de sarcini în ordinea crescătoare a lichidităţii în funcţie de clasificarea gradului de lichiditate prevăzută în secțiunea 2, începând cu activele neeligibile pentru rezerva de lichidităţi;

32.1.2. activele pe care băncile le primesc drept garanţii reale pentru minimizarea riscului de credit în cadrul unor tranzacţii reverse repo sau al unor operaţiuni de finanţare prin instrumente financiare și pe care băncile le pot înstrăina.

32.2. Activele nu au fost emise de însăși banca, de întreprinderea sa mamă, alta decât o entitate din sectorul public care nu este o bancă, de filiala sa sau de o altă filială a întreprinderii sale mamă.

32.3. Activele nu au fost emise de niciuna dintre următoarele entităţi:

32.3.1. o altă bancă, cu excepţia cazului în care emitentul este o entitate din sectorul public menţionată la subpct.42.3 ori la subpct.44.1 și 44.2;

32.3.2. o societate de investiţii;

32.3.3. un asigurator;

32.3.4. un reasigurator;

32.3.5. o societate financiară holding;

32.3.6. o societate financiară holding mixtă;

32.3.7 orice alte entităţi care desfășoară una sau mai multe dintre activităţile enumerate la art.14 din Legea nr.202/2017 ca activitate principală.

32.4. Valoarea activelor se poate determina pe baza preţurilor de piaţă difuzate pe scară largă şi uşor accesibile. În absenţa unor preţuri de piaţă, valoarea activelor se poate determina pe baza unei formule care utilizează date publice. Formulele utilizate trebuie să fie clare şi concise.

32.5. Activele sunt cotate la o bursă recunoscută sau se tranzacţionează printr-o tranzacţie activă de vânzare fermă sau printr-o tranzacţie de răscumpărare simplă pe pieţe de răscumpărare general acceptate. Aceste criterii se evaluează separat pentru fiecare piaţă. Un activ admis la tranzacţionare într-un loc de tranzacţionare organizat care nu este o bursă recunoscută, nici în Republica Moldova şi nici într-un alt stat, este considerat lichid numai în cazul în care locul de tranzacţionare constituie o piaţă activă şi de dimensiuni semnificative pentru vânzările ferme de

active. Banca ia în considerare următoarele elemente ca criterii minime pentru a evalua dacă un loc de tranzacţionare constituie o piaţă activă şi de dimensiuni semnificative în sensul prezentului subpct.:

32.5.1. elemente de probă istorice privind amploarea şi profunzimea pieţei, astfel cum au fost dovedite de diferenţele reduse între preţul de vânzare şi cel de cumpărare, de volumul ridicat de tranzacţii, precum şi de numărul mare şi de caracterul divers al participanţilor pe piaţă;

32.5.2. prezenţa unei infrastructuri de piaţă robuste.

32.6. Cerinţele prevăzute la subpct.32.4 şi 32.5 nu se aplică:

32.6.1. bancnotelor şi monedelor menţionate la subpct.42.1;

32.6.2. expunerilor faţă de administraţiile centrale menţionate la subpct.42.4;

32.6.3. expunerilor faţă de băncile centrale menţionate la subpct.42.2 şi 42.4 şi la subpct.44.2;

32.6.4. expunerilor faţă de administraţia publică centrală a Republicii Moldova menţionate la subpct.42.3.1.

Subsecţiunea 4
Cerinţe operaţionale

33. Băncile aplică politici şi limite care să asigure faptul că activele lichide deţinute, inclusiv rezerva lor de lichidităţi, rămân diversificate în mod corespunzător în orice moment. În aceste scopuri, băncile iau în considerare gradul de diversificare între diferitele categorii de active lichide şi în cadrul aceleiaşi categorii de active lichide menţionate în secţiunea 2 şi orice alţi factori de diversificare relevanţi, cum ar fi tipurile de emitenţi, contrapărţile sau situarea geografică a acestor emitenţi şi contrapărţi.

În temeiul art.139 alin.(3) lit.m) din Legea nr.202/2017, BNM poate să impună cerinţe de lichiditate specifice, inclusiv restricţii privind activele lichide deţinute de o bancă pentru a asigura respectarea cerinţei prevăzute la prezentul alineat. Orice astfel de cerinţă, inclusiv restricţie nu se aplică:

33.1. următoarelor categorii de active de nivel 1:

33.1.1. bancnotelor şi monedelor menţionate la subpct.42.1;

33.1.2. expunerilor faţă de băncile centrale menţionate la subpct.42.2 și 42.4;

33.1.3. activelor care reprezintă creanţe asupra băncilor de dezvoltare multilaterală şi asupra organizaţiilor internaţionale menţionate la pct.46 şi, respectiv, la pct.47 din Regulamentul nr.111/2018 sau activelor care sunt garantate de acestea;

33.2. categoriilor de active de nivel 1 care reprezintă creanţe asupra administraţiilor centrale sau regionale, asupra autorităţilor locale sau asupra entităţilor din sectorul public menţionate la subpct.42.3 şi 42.4 sau care sunt garantate de acestea, cu condiţia ca banca să deţină activul în cauză pentru a acoperi ieşirile de lichidităţi în situaţii de criză în moneda statului respectiv sau ca activul să fie emis de administraţiile centrale sau regionale, de autorităţile locale sau de entităţile din sectorul public din Republica Moldova.

34. Băncile au acces cu uşurinţă la activele lichide pe care le deţin şi sunt capabile să le monetizeze în orice moment în decursul perioadei de criză de 30 de zile, printr-o vânzare fermă sau printr-un acord de răscumpărare pe pieţe de răscumpărare general acceptate. Un activ lichid este considerat ca fiind uşor accesibil pentru o bancă în cazul în care nu există obstacole juridice sau practice în ceea ce priveşte capacitatea băncii de a monetiza activul respectiv în timp util.

Activele utilizate în scopul de a îmbunătăţi calitatea creditului în tranzacţii structurate sau de a acoperi costurile operaţionale ale băncilor nu sunt considerate ca fiind uşor accesibile pentru o bancă.

Activele deţinute în alt stat în care există restricţii în calea liberei lor transferabilităţi sunt considerate ca fiind uşor accesibile numai în măsura în care banca foloseşte aceste active pentru a acoperi ieşirile de lichidităţi din statul respectiv. Activele deţinute într-o valută neconvertibilă sunt considerate ca fiind uşor accesibile numai în măsura în care banca foloseşte aceste active pentru a acoperi ieşirile de lichidităţi în moneda respectivă.

35. Băncile asigură faptul că activele lor lichide fac obiectul controlului unei funcţii specifice de administrare a lichidităţilor în cadrul băncii. Respectarea acestei cerinţe se consideră adecvată într-unul dintre următoarele moduri:

35.1. plasarea activelor lichide într-un portofoliu separat, gestionat direct de funcţia de administrare a lichidităţilor, cu unicul scop de a fi utilizate ca sursă de fonduri contingente, inclusiv în perioade de criză;

35.2. instituirea unor sisteme şi controale interne care să permită funcţiei de administrare a lichidităţilor să deţină un control operaţional efectiv pentru a monetiza activele lichide deţinute în orice moment în decursul perioadei de criză de 30 de zile şi pentru a avea acces la fondurile contingente fără a intra în conflict direct cu orice strategii de afaceri sau de gestionare a riscurilor existente. În special, un activ nu este inclus în rezerva de lichidităţi în cazul în care monetizarea activului, fără înlocuire, în decursul perioadei de criză de 30 de zile, ar elimina o acoperire care ar crea o poziţie de risc deschisă ce ar depăşi limitele interne ale băncii;

35.3. prin combinarea opţiunilor din subpct.35.1 şi 35.2 cu aprobarea BNM, cu condiţia ca banca să argumenteze necesitatea şi condiţiile în care aceasta combină modurile respective.

36. Băncile monetizează periodic, cel puţin o dată pe an, un eşantion suficient de reprezentativ din activele lichide pe care le deţin prin vânzare fermă sau printr-un acord de răscumpărare repo simplu pe o piaţă de răscumpărare general acceptată. Băncile elaborează strategii de înstrăinare a eşantioanelor de active lichide care sunt adecvate pentru:

36.1. a testa accesul la piaţă şi capacitatea de utilizare aferente acestor active;

36.2. a verifica eficacitatea proceselor folosite de bancă pentru monetizarea în timp util a activelor;

36.3. a reduce la minimum riscul de a trimite pieţei un semnal negativ ca urmare a monetizării de către bancă a activelor sale în perioadele de criză.

37. Cerinţa prevăzută la pct.36 nu se aplică activelor de nivel 1 menţionate la subsecţiunea 1, secţiunea 2.

38. Cerinţa prevăzută la pct.34 nu împiedică băncile să acopere riscul de piaţă aferent activelor lor lichide, sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiţii:

38.1. banca să instituie mecanisme interne corespunzătoare în conformitate cu pct.34 şi 35 pentru a asigura faptul că activele respective sunt în continuare uşor disponibile şi sub controlul funcţiei de administrare a lichidităţilor;

38.2. intrările şi ieşirile nete de lichidităţi care ar rezulta în caz de lichidare anticipată a acoperirii sunt luate în calcul la evaluarea activului în cauză, în conformitate cu pct.41.

39. Băncile asigură faptul că exprimarea în monede a activelor lor lichide corespunde distribuirii în funcţie de monedă a ieşirilor lor nete de lichidităţi. Cu toate acestea, după caz, BNM poate solicita băncilor să restricţioneze necorelarea structurii pe monede prin stabilirea unor limite privind proporţia dintre ieşirile nete de lichidităţi într-o monedă care pot fi acoperite în decursul unei perioade de criză prin deţinerea de active lichide care nu sunt exprimate în moneda respectivă. Această restricţie poate fi aplicată numai pentru o monedă care poate face obiectul unei raportări separate, în conformitate cu pct.18. Pentru determinarea nivelului oricărei restricţii privind necorelarea structurii pe monede care poate fi aplicată în conformitate cu prezentul alineat, se ia în considerare cel puţin următoarele elemente:

39.1. capacitatea băncii de a lua oricare dintre următoarele măsuri:

39.1.1. utilizarea activelor lichide pentru a genera lichidităţi în moneda şi în jurisdicţia în care se efectuează ieşirile nete de lichidităţi;

39.1.2. efectuarea de swap valutar şi colectarea de fonduri pe pieţele valutare în condiţii de criză care corespund perioadei de criză de 30 de zile prevăzute la secţiunea 1, capitolul I ;

39.1.3. transferul unui excedent de lichiditate de la o monedă la alta şi între jurisdicţii şi entităţi juridice în cadrul grupului său în condiţii de criză care corespund perioadei de criză de 30 de zile prevăzute la secţiunea 1, capitolul I ;

39.2. impactul variaţiilor bruşte şi adverse ale cursului de schimb asupra poziţiilor necorelate existente şi asupra eficacităţii oricăror acoperiri valutare existente.

40. Orice restricţie privind necorelarea structurii pe monede impusă în conformitate cu pct.39 se consideră ca fiind o cerinţă specifică privind lichidităţile, stabilită ca urmare a evaluărilor şi analizelor efectuate în conformitate cu prevederile art.139 alin.(6) şi (7) din Legea nr.202 /2017.

Subsecţiunea 5
Evaluarea activelor lichide în scopul calculării
indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate

41. În scopul calculării indicatorului său de acoperire a necesarului de lichiditate, banca utilizează valoarea de piaţă a activelor sale lichide. Valoarea de piaţă a activelor lichide se reduce în conformitate cu marjele de ajustare prevăzute în secţiunea 2 şi în conformitate cu subpct.38.2, după caz.

Secţiunea 2
Active lichide
Subsecţiunea 1
Active de nivel 1

42. Activele de nivel 1 includ doar activele care se încadrează în una sau mai multe dintre următoarele categorii şi care întrunesc, în fiecare caz, criteriile de eligibilitate prezentate în cele ce urmează:

42.1. monede şi bancnote;

42.2. următoarele expuneri faţă de băncile centrale:

42.2.1. activele care reprezintă creanţe asupra BNM. În acest context, creanţele menţionate includ:

42.2.1.1. depozitele overnight ale băncilor la BNM;

42.2.1.2. excedentul zilnic de rezerve care se calculează ca diferenţa pozitivă dintre nivelul efectiv la zi şi nivelul stabilit al rezervelor obligatorii. Rezervele obligatorii deţinute de bancă la BNM nu se includ în categoria de active de nivel 1;

42.2.1.3. depozite la termen la BNM care sunt în mod explicit şi contractual rambursabile la notificare. Alte depozite la termen la BNM nu sunt eligibile pentru rezerva de lichidităţi. Cu toate acestea, în cazul în care termenul expiră în 30 de zile, depozitul la termen ar putea fi considerat ca intrare de lichidităţi în conformitate cu secţiunea 3, capitolul III;

42.2.1.4. valorile mobiliare emise de BNM.

42.2.2. activele care reprezintă creanţe asupra sau creanţe garantate de BCE;

42.2.3. activele care reprezintă creanţe asupra sau creanţe garantate de băncile centrale ale altor state, cu condiţia ca expunerile faţă de banca centrală sau faţă de administraţia centrală a acestora să primească o evaluare de credit efectuată de o societate de evaluare externă a creditului (ECAI) desemnată, pe care BNM a asociat-o cel puţin cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu pct.30 din Regulamentul nr.111/2018;

42.2.4. rezervele deţinute de bancă la o bancă centrală menţionată la subpct.42.2.2 sau 42.2.3, în măsura în care banca are dreptul să retragă aceste rezerve în orice moment în timpul perioadelor de criză, iar condiţiile pentru o astfel de retragere au fost specificate într-un acord între autoritatea competentă responsabilă de supravegherea băncilor din statul respectiv și banca centrală la care sunt deţinute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv.

În sensul subpct.42.2.4 se aplică următoarele:

42.2.4.1. în cazul în care rezervele sunt deţinute de o filială a unei bănci, condiţiile de retragere trebuie să fie specificate într-un acord între autoritatea competentă responsabilă de supravegherea băncilor din statul filialei băncii și banca centrală la care sunt deţinute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv, după caz;

42.2.4.2. în cazul în care rezervele sunt deţinute de o sucursală, condiţiile de retragere trebuie să fie specificate într-un acord între autoritatea competentă responsabilă de supravegherea băncilor din statul în care se află sucursala și banca centrală la care sunt deţinute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv, după caz;

42.3. activele care reprezintă creanţe asupra sau creanţe garantate de următoarele administraţii centrale sau regionale, autorităţi locale sau entităţi din sectorul public:

42.3.1. administraţia publică centrală a Republicii Moldova;

42.3.2. administraţia centrală a unui alt stat, cu condiţia ca acesta să primească o evaluare de credit efectuată de o ECAI desemnată, pe care BNM a asociat-o cel puţin cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu pct.30 din Regulamentul nr.111/2018;

42.3.3. entităţi din sectorul public, cu condiţia ca acestea să fie tratate ca expuneri faţă de administraţia publică centrală a Republicii Moldova în conformitate cu pct.42 din Regulamentul nr.111/2018;

42.4. următoarele active:

42.4.1. activele care reprezintă creanţe asupra sau creanţe garantate de administraţia centrală sau de banca centrală a unui alt stat cărora nu li s-a atribuit nivelul 1 de calitate a creditului de către o ECAI desemnată, în conformitate cu pct.30 din Regulamentul nr.111/2018;

42.4.2. rezervele deţinute de bancă la o bancă centrală menţionată la subpct.42.4.1, în măsura în care banca este autorizată să retragă aceste rezerve în orice moment în timpul perioadelor de criză, iar condiţiile pentru o astfel de retragere au fost specificate fie într-un acord între autorităţile competente responsabile de supravegherea băncilor din statul respectiv și banca centrală la care sunt deţinute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv.

În sensul subpct.42.4.2, se aplică următoarele:

42.4.2.1. în cazul în care rezervele sunt deţinute de o filială a unei bănci, condiţiile de retragere trebuie să fie specificate într-un acord între autoritatea competentă responsabilă de supravegherea băncilor din statul în care este infiintata filiala băncii și banca centrală la care sunt deţinute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv;

42.4.2.2. în cazul în care rezervele sunt deţinute de o sucursală, condiţiile de retragere trebuie să fie specificate într-un acord între autoritatea competentă responsabilă de supravegherea băncilor din statul în care se află sucursala și banca centrală la care sunt deţinute rezervele sau în normele aplicabile din statul respectiv.

Cuantumul agregat al activelor care intră sub incidenţa subpct.42.4.1 și 42.4.2 și care sunt denominate într-o monedă dată, pe care banca le poate recunoaște ca active de nivel 1, nu trebuie să depășească valoarea ieșirilor nete de lichidităţi în situaţii de criză înregistrate în aceeași monedă ale băncii.

În plus, în cazul în care o parte sau toate activele care intră sub incidenţa subpct.42.4.1 și 42.4.2 sunt denominate într-o monedă care nu este moneda naţională a statului în cauză, banca poate să recunoască activele respective drept active de nivel 1 doar până la o valoare egală cu valoarea ieșirilor nete de lichidităţi în situaţii de criză înregistrate în acea monedă străină ale băncii care corespunde activităţii pe care o desfășoară banca în jurisdicţia în care se asumă riscul de lichiditate;

42.5. activele care reprezintă creanţe asupra sau creanţe garantate de băncile de dezvoltare multilaterală şi de organizaţiile internaţionale menţionate la pct.46 şi, respectiv, la pct.47 din Regulamentul nr.111/2018.

43. Cu excepţia celor specificate la subpct.49.1 şi 49.2 în legătură cu acţiunile şi unităţile deţinute în OPC-uri, nu se aplică nicio marjă de ajustare asupra valorii activelor de nivel 1 rămase.

Subsecţiunea 2
Active de nivel 2A

44. Activele de nivel 2A includ doar activele care se încadrează în una sau mai multe dintre următoarele categorii şi care întrunesc, în fiecare caz, criteriile de eligibilitate prezentate mai jos:

44.1. activele care reprezintă creanţe asupra sau creanţe garantate de administraţii regionale, autorităţi locale sau entităţi din sectorul public din Republica Moldova, dacă expunerilor faţă de acestea li se atribuie o pondere a riscului de 20% în conformitate cu pct.34, 35, 37 şi cu pct.38, 40, şi 41 din Regulamentul nr.111/2018, după caz;

44.2. activele care reprezintă creanţe asupra sau creanţe garantate de administraţia centrală sau de banca centrală a unui alt stat sau de o administraţie regională, o autoritate locală sau o entitate

din sectorul public dintr-un alt stat, cu condiţia ca acestora să li se atribuie o pondere a riscului de 20% în conformitate cu pct.30, secţiunea 2 sau secţiunea 3 din capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018, după caz;

44.3. titlurile de creanţă emise de societăţile comerciale, care îndeplinesc cumulativ cerinţele următoare:

44.3.1. primesc, de la o ECAI desemnată, o evaluare de credit pe care BNM a asociat-o cel puţin cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu secţiunea 9 din capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018, sau nivelul echivalent de calitate a creditului în cazul unei evaluări de credit pe termen scurt;

44.3.2. valoarea emisiunii de titluri este de cel puţin echivalentul în lei moldoveneşti a 250 milioane euro calculat la cursul oficial al BNM;

44.3.3. scadenţa maximă a titlurilor, la data emisiunii, este de 10 ani.

45. Valoarea de piaţă a fiecărui activ de nivel 2A face obiectul unei marje de ajustare de cel puţin 15%.

Subsecţiunea 3
Active de nivel 2B

46. Activele de nivel 2B includ doar activele care se încadrează în una sau mai multe dintre următoarele categorii şi care întrunesc, în fiecare caz, criteriile de eligibilitate prezentate mai jos:

46.1. titlurile de creanţă emise de societăţile comerciale, care îndeplinesc toate cerinţele următoare:

46.1.1. au primit o evaluare de credit din partea unei ECAI desemnate, pe care BNM a asociat-o cel puţin cu nivelul 2 de calitate a creditului, în conformitate cu secţiunea 9 din capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018, sau cu nivelul echivalent de calitate a creditului în cazul unei evaluări de credit pe termen scurt;

46.1.2. valoarea emisiunii de titluri este de cel puţin echivalentul în lei moldoveneşti a 250 milioane euro calculat la cursul oficial al BNM;

46.1.3. termenul maxim de scadenţă a titlurilor, la data emisiunii, este de 10 ani;

46.2. acţiunile, cu condiţia ca acestea să îndeplinească toate cerinţele următoare:

46.2.1. să facă parte dintr-un indice pe acţiuni principal:

46.2.1.1. în Republica Moldova, băncile consideră că indice pe acţiuni principal este indicele compus din acţiunile societăţilor cotate permanent pe piaţa reglementată sau

46.2.1.2. într-un alt stat, astfel cum a fost identificat în sensul indicelui pe acţiuni principal de către autoritatea publică relevantă din statul respectiv;

46.2.2. sunt exprimate în lei moldoveneşti sau, în cazul în care sunt exprimate într-o monedă diferită, sunt considerate ca fiind de nivel 2B doar până la cuantumul necesar pentru a acoperi ieşirile nete de lichidităţi în condiţii de criză, în moneda respectivă sau în jurisdicţia în care se asumă riscul de lichiditate; şi

46.2.3. au un istoric cert ca sursă sigură de lichidităţi, în orice moment, inclusiv în timpul perioadelor de criză. Această cerinţă este considerată a fi îndeplinită în cazul în care, în cursul unei perioade de 30 de zile de criză pe piaţă, nivelul de scădere a cursului acţiunii sau de creştere a marjei de ajustare a acesteia nu a depăşit 40% sau, respectiv, 40 de puncte procentuale;

46.2.4. emitentul a primit o evaluare de credit din partea unei ECAI desemnate, pe care BNM a asociat-o cel puţin cu nivelul 2 de calitate a creditului, în conformitate cu secţiunea 9 din capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018.

47. Valoarea de piaţă a fiecărui activ de nivel 2B face obiectul următoarelor marje de ajustare minime:

47.1. o marjă de ajustare de 50% pentru titlurile de creanţă emise de societăţile comerciale menţionate la subpct.46.1;

47.2. o marjă de ajustare de 50% pentru acţiunile menţionate la subpct.46.2.

Subsecţiunea 4
Organisme de plasament colectiv

48. Acţiunile sau unităţile deţinute în OPC-uri se califică drept active lichide de acelaşi nivel ca activele lichide suport ale întreprinderii în cauză, până la o valoare absolută a echivalentului în lei moldoveneşti a 500 de milioane euro calculat la cursul oficial al BNM, pentru fiecare bancă, în mod individual, cu condiţia ca: OPC să investească numai în active lichide şi în instrumente financiare derivate, în cel din urmă caz doar în măsura necesară pentru a diminua riscul ratei dobânzii, riscul valutar sau riscul de credit în portofoliu.

49. Băncile aplică următoarele marje de ajustare minime la valoarea acţiunilor sau a unităţilor pe care le deţin în OPC-uri, în funcţie de categoria de active lichide suport:

49.1. 0% pentru monede şi bancnote, precum şi pentru expunerile faţă de băncile centrale, menţionate la subpct.42.2;

49.2. 5% pentru alte active de nivel 1 altele decât cele menţionate la subpct.49.1;

49.3. 20% pentru activele de nivel 2A;

49.4. 55% pentru titlurile de creanţă de nivel 2B emise de societăţi comerciale, menţionate la subpct.46.1, pentru acţiunile menţionate la subpct.46.2.

50. Abordarea la care se face referire la pct.49 se aplică după cum urmează:

50.1. în cazul în care banca cunoaște expunerile-suport ale OPC-ului, aceasta poate analiza respectivele expuneri-suport pentru a le atribui marja de ajustare corespunzătoare, în conformitate cu pct.49;

50.2. în cazul în care banca nu cunoaște expunerile-suport ale OPC-ului, aceasta trebuie să presupună, în scopul stabilirii nivelului de lichiditate al activelor-suport și al atribuirii marjei de ajustare corespunzătoare activelor în cauză, că OPC-ul investește în active lichide, până la valoarea maximă permisă conform mandatului său, în aceeași ordine crescătoare în care activele lichide sunt clasificate în sensul pct.49, începând cu activele menţionate la subpct.49.4, până când se atinge limita totală maximă pentru investiţii.

51. Băncile elaborează metodologii şi proceduri solide de calculare şi raportare a valorii de piaţă şi a marjelor de ajustare pentru acţiunile sau unităţile deţinute în OPC-uri. În cazul în care expunerea nu este suficient de semnificativă pentru ca o bancă să elaboreze propriile metodologii, BNM poate acorda derogarea de la elaborarea metodologiilor şi procedurilor de calculare şi raportare a valorii de piaţă şi a marjelor de ajustare pentru acţiunile sau unităţile deţinute în OPC-uri. În cazul în care BNM acordă derogarea respectivă, pentru calcularea şi raportarea marjelor de ajustare pentru acţiuni sau unităţi deţinute în OPC-uri banca se poate baza numai pe depozitarul OPC-ului, cu condiţia ca OPC-ul să investească exclusiv în titluri şi să depoziteze toate titlurile respective la acest depozitar.

Corectitudinea calculelor efectuate de societatea de administrare a OPC-ului atunci când determină valoarea de piaţă și marjele de ajustare aferente acţiunilor sau unităţilor deţinute în OPC-uri trebuie confirmată de auditul situațiilor financiare cel puţin o dată pe an.

52. În cazul în care o bancă nu se conformează cerinţelor prevăzute la pct.51 în ceea ce priveşte acţiunile sau unităţile deţinute într-un OPC, aceasta încetează să le recunoască ca active lichide în sensul prezentului regulament, în conformitate cu subsecţiunea 5.

Subsecţiunea 5
Neîndeplinirea cerinţelor

53. În cazul în care un activ lichid încetează să mai îndeplinească oricare dintre cerinţele generale aplicabile prevăzute la pct.32 sau oricare dintre cerinţele operaţionale prevăzute la pct.34 sau oricare dintre criteriile de eligibilitate aplicabile prevăzute în prezentul capitol, banca încetează să mai recunoască activul respectiv ca activ lichid în termen de cel mult 30 de zile de la data la care a avut loc neîndeplinirea cerinţelor.

54. Pct.53 se aplică acțiunilor sau unităților deținute într-un OPC care încetează să îndeplinească cerințele de eligibilitate numai în cazul în care acestea nu depășesc 10 % din activele totale ale OPC-ului.

Subsecţiunea 6
Abordări alternative privind lichidităţile

55. În cazul în care nu există suficiente active lichide într-o anumită monedă astfel încât băncile să respecte indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate prevăzut la secţiunea 1, capitolul I se aplică una sau mai multe dintre următoarele dispoziţii:

55.1. cerinţa privind coerenţa între monede, prevăzută la pct.39, nu se aplică în ceea ce priveşte moneda respectivă;

55.2. banca poate acoperi deficitul de active lichide într-o anumită monedă cu facilităţi de credit de la BNM sau de la banca centrală dintr-un alt stat care are moneda respectivă, cu condiţia ca facilitatea să respecte toate cerinţele următoare:

55.2.1. este angajată în mod irevocabil, prin contract, pentru următoarele 30 de zile;

55.2.2. pentru facilitatea dată se percepe un comision care trebuie achitat indiferent de sumă, dacă acesta există, retras din facilitatea respectivă;

55.2.3. cuantumul acestui comision este stabilit astfel încât venitul net al activelor folosite în scopul de a garanta acordarea facilităţii să nu fie mai mare decât venitul net al unui portofoliu reprezentativ de active lichide, după ajustarea efectuată pentru a ţine seama de orice diferenţe semnificative în materie de risc de credit;

55.3. în cazul în care există un deficit de active de nivel 1, dar există suficiente active de nivel 2A, banca poate deţine active suplimentare de nivel 2A în rezerva de lichiditate şi plafoanele pentru fiecare nivel de active prevăzut la subsecţiunea 2, secţiunea 1 se consideră modificate în mod corespunzător. Aceste active suplimentare de nivel 2A fac obiectul unei marje de ajustare minime egale cu 20%. Orice activ de nivel 2B deţinut de bancă continuă să facă obiectul marjelor de ajustare aplicabile în fiecare caz, în conformitate cu prezentul capitol.

56. Băncile aplică derogările prevăzute la pct.55 în mod invers proporţional în ceea ce priveşte disponibilitatea activelor lichide relevante. Băncile îşi evaluează necesităţile de lichidităţi în vederea aplicării prezentei subsecţiuni ţinând cont de capacitatea lor de a reduce, printr-o administrare sănătoasă a lichidităţilor, necesitatea de astfel de active lichide şi deţinerile de astfel de active de acest tip ale altor participanţi pe piaţă.

CAPITOLUL III
IEŞIRI ŞI INTRĂRI DE LICHIDITĂŢI
Secţiunea 1
Ieşirile nete de lichidităţi
Subsecţiunea 1
Definiţia ieşirilor nete de lichidităţi

57. Ieşirile nete de lichidităţi sunt egale cu suma ieşirilor de lichidităţi menţionată la subpct.57.1 din care se scade suma intrărilor de lichidităţi menţionată la subpct.57.2, dar nu sunt mai mici decât zero; acestea se calculează după cum urmează:

57.1. suma ieşirilor de lichidităţi, astfel cum sunt definite în secţiunea 2;

57.2. suma intrărilor de lichidităţi, astfel cum sunt definite în secţiunea 3, calculată după cum urmează:

57.2.1. intrările exceptate de la plafon, astfel cum se prevede la pct.125 şi 126;

57.2.2. valoarea cea mai mică, dar nu mai mică decât zero, dintre intrările menţionate la pct.127 şi 90% din ieşirile menţionate la subpct.57.2.1 din care se scad intrările care beneficiază de o exceptare, menţionate la pct.125 şi 126;

57.2.3. valoarea cea mai mică, dar nu mai mică decât zero, dintre intrările altele decât cele menţionate la pct.125, 126 şi 127 şi 75% din ieşirile menţionate la subpct.57.2.1 din care se scad intrările care beneficiază de o exceptare, menţionate la pct.125 şi 126 şi intrările menţionate la pct.127 împărţite la 0,9 pentru a se ţine cont de aplicarea plafonului de 90%.

58. Ieşirile şi intrările de lichidităţi se evaluează pe o perioadă de criză de 30 de zile, în ipoteza unui scenariu de criză combinat, legat de specificul băncii – de tip idiosincratic – şi legat de piaţă în general, astfel cum se menţionează la pct.26.

59. Calculele prevăzute la pct.57 se efectuează în conformitate cu formula stabilită în anexa nr.2.

Subsecțiunea 2
Compensarea tranzacţiilor cu instrumente financiare derivate

60. Băncile calculează ieșirile și intrările de lichidităţi așteptate în decursul unei perioade de 30 de zile aferente contractelor enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018 și instrumentelor financiare derivate de credit pe o bază netă pentru fiecare contraparte, cu condiţia existenţei unor acorduri de compensare bilaterală care să îndeplinească condiţiile prevăzute la secțiunea 1, capitolul VI din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărţii pentru bănci, aprobat prin HCE al BNM nr.102/2020.

61. Prin derogare de la pct.60, băncile calculează ieșirile și intrările de numerar generate de tranzacţiile cu instrumente financiare derivate pe valute care implică un schimb de principaluri complet și simultan (sau pe parcursul aceleiași zile) pe o bază netă, chiar și în cazul în care tranzacţiile respective nu fac obiectul unui acord de compensare bilaterală.

62. În sensul prezentei subsecțiuni, baza netă se consideră a fi netă de garanţiile reale care urmează a fi furnizate sau primite în următoarele 30 de zile. Cu toate acestea, în cazul garanţiei reale care urmează să fie primită în următoarele 30 de zile, baza netă se consideră a fi netă de garanţiile reale respective numai dacă sunt îndeplinite ambele condiţii următoare:

62.1. garanţia reală se califică, în momentul primirii, drept activ lichid în temeiul capitolului II;

62.2. banca are dreptul legal și operaţional să poată reutiliza garanţia reală atunci când este primită.

Secţiunea 2
Ieşiri de lichidităţi
Subsecţiunea 1
Definiţia ieşirilor de lichidităţi

63. Ieşirile de lichidităţi se calculează prin înmulţirea soldurilor diferitelor categorii sau tipuri de datorii şi angajamente extrabilanţiere cu ratele lor preconizate de scadenţă şi de retragere astfel cum este indicat în prezentul capitol.

64. Ieşirile de lichidităţi menţionate la pct.63 au în vedere intrările determinate ca fiind interdependente potrivit subsecţiunii 4 şi includ următoarele elemente, în fiecare caz înmulţite cu rata de ieşire aplicabilă:

64.1. suma curentă de plătit pentru depozitele retail stabile și alte depozite retail, determinată în conformitate cu subsecțiunile 2 și 3;

64.2. sumele curente de plătit aferente altor datorii care devin exigibile, a căror rambursare poate fi solicitată de către emitent sau de către furnizorul finanţării sau care implică o așteptare a furnizorului finanţării ca banca să ramburseze datoria în următoarele 30 de zile, determinate în conformitate cu subsecțiunile 5, 6 și 11;

64.3. ieşirile suplimentare determinate în conformitate cu subsecţiunea 9;

64.4. suma maximă care poate fi retrasă în următoarele 30 de zile din facilităţile de credit şi de lichiditate angajate neutilizate, determinate în conformitate cu subsecţiunea 10;

64.5. ieşirile suplimentare identificate în evaluarea efectuată conform subsecţiunii 8.

65. Calcularea ieșirilor de lichidităţi în conformitate cu pct.63 face obiectul oricărei compensări a intrărilor interdependente care este aprobată în prealabil de către BNM. Intrările interdependente sunt aprobate în prealabil de către BNM în temeiul subsecțiunii 4.

Subsecţiunea 2
Ieşiri aferente depozitelor retail stabile

66. Cu excepţia cazului în care sunt îndeplinite criteriile privind o rată de ieşire mai ridicată, în conformitate cu pct.70, 71 sau 75, cuantumul depozitelor retail acoperite de schema de garantare a depozitelor în conformitate cu Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci ori de o schemă de garantare a depozitelor dintr-un alt stat echivalentă UE este considerat stabil şi se înmulţeşte cu 5% în cazul în care depozitul fie:

66.1. este parte a unei relaţii comerciale de durată, ceea ce face retragerea foarte puţin probabilă; sau

66.2. este deţinut într-un cont curent deschis la bancă.

67. În sensul subpct.66.1 se consideră că un depozit retail este parte a unei relaţii de durată în cazul în care deponentul îndeplineşte cel puţin unul dintre următoarele criterii:

67.1. are o relaţie contractuală activă cu banca care durează de cel puţin 12 luni;

67.2. are o relaţie de împrumut cu banca pentru credite rezidenţiale sau alte credite pe termen lung;

67.3. are în bancă cel puţin un alt produs activ, care nu este un credit.

68. În sensul subpct.66.2, un depozit retail este considerat a fi deţinut într-un cont curent în cazul în care salariile, veniturile sau tranzacţiile sunt creditate cu regularitate în acest cont şi, respectiv, debitate cu regularitate din acest cont.

Subsecţiunea 3
Ieşiri aferente altor depozite retail

69. Băncile înmulţesc cu 10% depozitele retail de alt tip, inclusiv partea din depozitele retail care nu face obiectul subsecţiunii 2, cu excepţia cazului în care se aplică condiţiile prevăzute la pct.70.

70. Depozitele retail de alt tip fac obiectul unor rate de ieşire mai ridicate, după cum se stabileşte de către bancă, în conformitate cu pct.71, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiţii:

70.1. soldul total al depozitelor, inclusiv toate conturile de depozit ale clientului la respectiva bancă sau la respectivul grup depăşeşte 2,5 milioane lei moldoveneşti;

70.2. depozitul este un cont cu acces exclusiv prin internet;

70.3. depozitul oferă o rată a dobânzii care îndeplineşte oricare dintre următoarele condiţii:

70.3.1. rata depăşeşte în mod semnificativ rata medie aferentă unor produse retail similare;

70.3.2. dobânda este dependentă de evoluţia unui indice de piaţă sau al unui set de indici de piaţă;

70.3.3. dobânda este dependentă de orice variabilă de piaţă, alta decât o rată a dobânzii variabilă;

70.4. depozitul a fost iniţial un depozit la termen, cu o dată de scadenţă în termen de 30 de zile sau depozitul are o perioadă fixă de preaviz mai scurtă de 30 de zile , în conformitate cu dispoziţiile contractuale, altele decât depozitele care se califică pentru tratamentul prevăzut la pct.74;

70.5. în cazul băncilor din Republica Moldova, deponentul este rezident într-un alt stat sau depozitul este exprimat într-o altă monedă decât lei moldoveneşti. În cazul filialelor sau al sucursalelor din alte state ale băncilor din Republica Moldova, deponentul nu este rezident în acest stat sau depozitul este exprimat într-o altă monedă decât moneda naţională a acestui stat.

71. Băncile aplică o rată de ieşire mai ridicată, stabilită după cum urmează:

71.1. în cazul în care depozitele retail îndeplinesc criteriul de la subpct.70.1 sau două dintre criteriile de la subpct.70.2-70.5, rata de ieşire aplicată este de 10%;

71.2. în cazul în care depozitele retail îndeplinesc criteriul de la subpct.70.1 şi cel puţin încă un alt criteriu de la pct.70, sau trei sau mai multe criterii de la pct.70, rata de ieşire aplicată este de 15%.

72. În temeiul art.139 alin.(3) lit.m) din Legea nr.202/2017, BNM solicită băncii să aplice o rată de ieşire mai ridicată ţinând cont de specificul activităţii băncii.

73. Băncile aplică depozitelor retail rata de ieşire menţionată la subpct.71.2 atunci când evaluarea prevăzută la pct.70 nu a fost efectuată sau nu este finalizată.

74. Băncile pot exclude din calculul ieşirilor anumite categorii de depozite retail , clar definite, cu condiţia ca în absolut fiecare caz banca să aplice cu rigurozitate următoarele prevederi pentru întreaga categorie a depozitelor respective, în afară de cazul în care o exceptare poate fi justificată prin faptul că deponentul se află într-o situaţie dificilă:

74.1. timp de 30 de zile, deponentul nu poate retrage depozitul; sau

74.2. pentru retrageri anticipate în perioada de 30 de zile, deponentul trebuie să plătească o penalitate care include pierderea dobânzii pe perioada cuprinsă între data retragerii şi cea a scadenţei contractuale, la care se adaugă o penalitate semnificativă care nu trebuie să depăşească neapărat valoarea dobânzii datorate pentru timpul scurs între data depunerii şi data retragerii.

În cazul în care o parte din depozitul menţionat la primul paragraf poate fi retrasă fără să se aplice o astfel de penalitate, numai partea respectivă este tratată ca depozit la vedere şi soldul restant este tratat ca depozit la termen, astfel cum este prevăzut în prezentul alineat. O rată de ieşire de 100% se aplică depozitelor anulate a căror scadenţă reziduală este mai mică de 30 de zile şi în cazul în care a fost convenită plata către o altă bancă.

75. Prin derogare de la pct.69-74 şi de la subsecţiunea 2, băncile înmulţesc depozitele retail atrase în alte state cu o rată de ieşire mai mare, în cazul în care această rată este prevăzută de legislaţia naţională care stabileşte cerinţele de lichiditate în statul respectiv.

Subsecţiunea 4
Ieşiri cu intrări interdependente

76. Cu aprobarea prealabilă a BNM, băncile pot calcula o ieşire de lichidităţi netă prin deducerea din aceasta a unei intrări interdependente care îndeplineşte cumulativ condiţiile următoare:

76.1. intrarea interdependentă este direct legată de ieşire şi nu este luată în considerare la calculul intrărilor de lichidităţi prevăzut în secţiunea 3;

76.2. intrarea interdependentă este necesară în temeiul unui angajament juridic, contractual sau în materie de reglementare;

76.3. intrarea interdependentă îndeplineşte una dintre următoarele condiţii:

76.3.1. are loc în mod obligatoriu înainte de ieşire;

76.3.2. este primită în termen de 10 zile şi este garantată de administraţia publică centrală a Republicii Moldova.

Subsecţiunea 5
Ieşiri asociate depozitelor operaţionale

77. Băncile înmulţesc cu 25% datoriile rezultate din depozitele care sunt menţinute:

77.1. de către deponent, pentru a obţine de la bancă servicii de compensare, de custodie, de administrare a numerarului sau alte servicii comparabile în contextul unei relaţii operaţionale de durată;

77.2. de către deponent în contextul unei relaţii operaţionale de durată, alta decât cea menţionată la subpct.77.1.

78. Prin derogare de la pct.77, băncile înmulţesc cu 5% cota din datoriile rezultate din depozitele menţionate la subpct.77.1 care este acoperită de schema de garantare a depozitelor în conformitate cu Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci sau de o schemă de garantare a depozitelor dintr-un alt stat echivalentă UE.

79. Serviciile de compensare, de custodie, de administrare a numerarului sau alte servicii comparabile menţionate la subpct.77.1 acoperă serviciile în cauză doar în măsura în care acestea sunt furnizate în contextul unei relaţii de durată, care este de o importanţă crucială pentru deponent. Depozitele menţionate la subpct.77.1 şi 77.2 au limitări juridice sau operaţionale semnificative care fac improbabilă efectuarea de retrageri semnificative într-o perioadă de 30 de zile. Fondurile în excedent faţă de cele necesare pentru furnizarea de servicii operaţionale sunt tratate ca depozite neoperaţionale.

80. Depozitele rezultate dintr-o relaţie de bănci corespondente sau din furnizarea de servicii de tip prime brokerage nu sunt tratate ca depozite operaţionale şi li se aplică o rată de ieşire de 100%.

81. În vederea identificării depozitelor menţionate la subpct.77.2, o bancă consideră că există o relaţie operaţională de durată cu un client nefinanciar, cu excepţia depozitelor la termen, a depozitelor de economii şi a depozitelor efectuate de brokeri, în cazul în care sunt îndeplinite toate criteriile următoare:

81.1. remunerarea contului este fixată la cel puţin 5 puncte de bază sub rata predominantă pentru depozitele wholesale cu caracteristici comparabile, dar nu este necesar să fie negativă;

81.2. depozitul este deţinut în conturi special desemnate şi tarificat fără să se creeze stimulente economice pentru deponent, care să-l determine să-şi menţină în depozit fonduri în plus faţă de ceea ce este necesar pentru relaţia operaţională;

81.3. tranzacţiile semnificative sunt creditate şi debitate în mod frecvent în, respectiv din, contul avut în vedere;

81.4. este îndeplinit unul dintre următoarele criterii:

81.4.1. relaţia cu deponentul există de cel puţin 24 de luni;

81.4.2. depozitul este utilizat pentru minimum două servicii active. Aceste servicii pot include accesul direct sau indirect la serviciile de plată naţionale sau internaţionale, tranzacţiile cu titluri sau serviciile de depozitare.

Doar acea parte din depozit care este necesară pentru a se face uz de serviciul al cărui produs secundar reprezintă depozitul este tratată ca depozit operaţional. Excedentul este considerat a fi neoperaţional.

Subsecţiunea 6
Ieşiri aferente altor datorii

82. Băncile înmulţesc cu 40% datoriile rezultate din depozitele constituite de clienţi care sunt clienţi nefinanciari, administraţii centrale, bănci centrale, bănci de dezvoltare multilaterală, entităţi din sectorul public, societăţi pentru investiţii personale sau de alţi clienţi care sunt brokeri în materie de depozite, în măsura în care nu intră sub incidenţa subsecţiunii 5.

83. Prin derogare de la pct.82, în cazul în care datoriile menţionate la punctul respectiv sunt acoperite de schema de garantare a depozitelor în conformitate cu Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci sau de o schemă de garantare a depozitelor dintr-un alt stat echivalentă UE, rata de ieşire aplicată acestora este de 20%.

84. Băncile aplică o rată de ieşire de 0% datoriilor rezultate din propriile cheltuieli de funcţionare ale băncii.

85. Băncile aplică datoriilor care ajung la scadenţă în 30 de zile și care rezultă din tranzacţii de creditare garantată sau din operaţiuni ajustate la condiţiile pieţei de capital, astfel cum sunt definite la pct.3 din Regulamentul cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci, aprobat prin HCE al BNM nr.112/2018 (în continuare Regulamentul nr.112/2018), o ponderе de:

85.1. 0 % în cazul în care sunt garantate cu active care, dacă nu ar fi utilizate drept garanţii reale pentru tranzacţiile respective, s-ar califica, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 1, secțiunea 2, capitolul II, drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 1 menţionate la subsecțiunea 1, secțiunea 2, capitolul II;

85.2. 15 % în cazul în care sunt garantate cu active care, dacă nu ar fi utilizate drept garanţii reale pentru tranzacţiile respective, s-ar califica, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 2, secțiunea 2, capitolul II, drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 2A menţionate la subsecțiunea 2, secțiunea 2, capitolul II;

85.3. 50 % în cazul în care sunt garantate cu active care, dacă nu ar fi utilizate drept garanţii reale pentru tranzacţiile respective, s-ar califica, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 3, secțiunea 1 capitolul II, drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 2B menţionate la subpct.46.1 sau 46.2.

85.4. marja de ajustare minimă procentuală determinată în conformitate cu pct.49 și 50, în cazul în care sunt garantate cu acţiuni sau cu unităţi deţinute în OPC-uri care, dacă nu ar fi utilizate drept garanţii reale pentru tranzacţiile respective, s-ar califica, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 4, secțiunea 2 capitolul II, ca active lichide de același nivel ca și activele lichide suport;

85.5. 100 % în cazul în care sunt garantate cu active care nu intră sub incidenţa subpct.85.1-85.4.

86. Prin derogare de la pct.85, în cazul în care contrapartea la tranzacţia de creditare garantată sau la operaţiunea ajustată la condiţiile pieţei de capital este banca centrală, rata de ieșire este 0 %. Cu toate acestea, în cazul în care tranzacţia este efectuată prin intermediul unei sucursale cu banca centrală din alt stat în care este înregistrată sucursala, se aplică o rată de ieșire de 0 % numai în cazul în care sucursala are același acces la lichidităţile băncii centrale, inclusiv în perioade de criză, ca și băncile înfiinţate în statul străin respectiv.

87. Prin derogare de la pct.85, pentru tranzacţiile de creditare garantată și operaţiunile ajustate la condiţiile pieţei de capital care ar necesita o rată de ieșire în temeiul pct.85 mai mare de 50 %, rata de ieșire este de 50 % în cazul în care contrapartea la tranzacţie este o contraparte eligibilă.

88. Tranzacţiile swap pe garanţii reale și alte tranzacţii similare care ajung la scadenţă în următoarele 30 de zile generează o ieșire de lichidităţi dacă activului luat cu împrumut i se aplică o marjă de ajustare mai mică, în temeiul secțiunii 2, capitolului III, decât activului dat cu împrumut. Ieșirea se calculează prin înmulţirea valorii de piaţă a activului luat cu împrumut cu diferenţa dintre rata de ieșire aplicabilă activului dat cu împrumut și rata de ieșire aplicabilă activului luat cu împrumut, determinate în conformitate cu ratele specificate la pct.85-87. În scopul acestui calcul, se aplică o marjă de ajustare de 100 % în cazul activelor care nu se califică drept active lichide.

89. Prin derogare de la pct.88, în cazul în care contrapartea la tranzacţia swap pe garanţii reale sau la altă tranzacţie similară este banca centrală națională, rata de ieșire care se aplică valorii de piaţă a activului luat cu împrumut este de 0 %. Cu toate acestea, în cazul în care tranzacţia este efectuată prin intermediul unei sucursale cu banca centrală a altui stat în care este înregistrată sucursala, se aplică o rată de ieșire de 0 % numai în cazul în care sucursala are același acces la lichidităţile băncii centrale, inclusiv în perioade de criză, ca și băncile înfiinţate în statul respectiv.

90. Prin derogare de la pct.88, pentru tranzacţiile swap pe garanţii reale sau alte tranzacţii similare pentru care s-ar aplica o rată de ieșire mai mare de 50 % în temeiul pct.88, rata de ieșire care trebuie aplicată la valoarea de piaţă a activului luat cu împrumut este de 50 % în cazul în care contrapartea este o contraparte eligibilă.

91. Soldurile compensatorii deţinute în conturi separate în cadrul regimurilor de protecţie a clienţilor impuse de reglementările statelor străine sunt tratate ca intrări în conformitate cu subsecţiunea 1, secţiunea 3 şi sunt excluse din stocul de active lichide.

92. Băncile aplică o rată de ieşire de 100% tuturor obligaţiunilor şi altor titluri de creanţă emise de bancă, cu excepţia cazului în care obligaţiunea este vândută exclusiv pe piaţa retail şi deţinută într-un cont retail, caz în care instrumentelor respective li se poate aplica acelaşi tratament ca şi categoriei corespunzătoare de depozite retail. Limitările sunt definite astfel încât aceste instrumente să nu poată fi achiziţionate şi deţinute de alte părţi decât clienţii retail.

93. Băncile aplică o rată de ieşire de 100% deficitului zilnic de rezerve obligatorii.

94. Se consideră că activele luate cu împrumut fără garanţii și care ajung la scadenţă în următoarele 30 de zile fac obiectul unei retrageri integrale, conducând la o ieșire de active lichide de 100 %, cu excepţia cazului în care banca deţine activele luate cu împrumut, iar activele luate cu împrumut nu fac parte din rezerva sa de lichidităţi.

95. În sensul prezentei subsecțiuni, „bancă centrală/ naţională” înseamnă oricare dintre următoarele:

95.1. Banca Națională a Moldovei;

95.2. banca centrală a altui stat în care banca este înregistrată.

96. În sensul prezentei subsecțiuni, „contraparte eligibilă” înseamnă oricare dintre următoarele:

96.1. administraţia centrală, o entitate din sectorul public, o administraţie regională sau o autoritate locală din Republica Moldova;

96.2. administraţia centrală, o entitate din sectorul public, o administraţie regională sau o autoritate locală din alt stat în care banca este înregistrată, pentru tranzacţiile efectuate de respectiva bancă;

96.3. o bancă multilaterală de dezvoltare.

Cu toate acestea, entităţile din sectorul public, administraţiile regionale și autorităţile locale sunt considerate drept contrapărţi eligibile doar în cazul în care li se atribuie o pondere a riscului de 20 % sau mai mică în conformitate cu capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018, după caz.

Subsecţiunea 7
Ieşirile de lichidităţi în cadrul unui grup

97. Prin derogare de la subsecţiunea 10, BNM poate autoriza aplicarea unei rate mai scăzute de ieşire pentru facilităţile de credit sau de lichiditate neutilizate, dacă sunt îndeplinite cumulativ condiţiile de mai jos:

97.1. există motive să se aştepte o ieşire mai mică chiar şi în baza unui scenariu de criză combinat, idiosincratic şi legat de piaţă în general, al furnizorului;

97.2. contrapartea este banca-mamă sau o filială a băncii sau o altă filială a aceleiaşi bănci-mamă ori este legată de bancă printr-o relaţie în sensul obligaţiei de întocmire a conturilor consolidate şi a unui raport anual consolidat în conformitate cu prevederile Legii contabilităţii şi raportării financiare nr.287/2017;

97.3. cea mai mică rată de ieşire nu se situează sub rata de intrare aplicată de contraparte;

97.4. banca şi contrapartea sunt înregistrate în Republica Moldova.

Subsecţiunea 8
Ieşiri suplimentare de lichidităţi pentru alte produse şi servicii

98. Băncile evaluează cu regularitate probabilitatea și volumul potenţial al ieșirilor de lichidităţi în decursul unei perioade de 30 de zile pentru produsele sau serviciile care nu sunt menţionate la subsecțiunile 5, 6, 7, 9, 10 și 11 și pe care le oferă sau le sponsorizează sau pe care potenţialii cumpărători le-ar considera a fi asociate cu ele. Produsele sau serviciile respective includ, dar nu se limitează la:

98.1. alte obligaţii de finanţare extrabilanţiere și contingente, inclusiv facilităţi de finanţare neangajate;

98.2. credite și avansuri neutilizate către contrapărţi de tip wholesale;

98.3. credite ipotecare care au fost convenite, dar care nu au fost încă utilizate;

98.4. carduri de credit;

98.5. descoperiri de cont (overdrafts);

98.6. ieșiri de lichidităţi planificate generate de reînnoirea unor credite retail sau wholesale existente ori de prelungirea unor noi credite retail sau wholesale;

98.7. sume de plătit aferente instrumentelor financiare derivate, altele decât contractele enumerate în anexa nr.1 din Regulamentul nr.114/2018 și instrumentele financiare derivate de credit;

98.8. produse extrabilanţiere aferente finanţării comerţului.

99. Ieşirile menţionate la pct.98 se evaluează în ipoteza unui scenariu de criză combinat, legat de specificul băncii – de tip idiosincratic şi legat de piaţă în general, astfel cum se menţionează la la secțiunea 2, capitolul I. Pentru evaluarea respectivă, băncile iau în considerare, în special, prejudiciile semnificative aduse reputaţiei lor care ar putea rezulta dacă nu furnizează sprijin de lichiditate unor astfel de produse sau servicii. Băncile, la solicitarea BNM, prezintă acesteia, cel puţin o dată pe an, informaţii privind respectivele produse şi servicii în privinţa cărora probabilitatea şi volumul potenţial al ieşirilor de lichidităţi, menţionate la pct.98, sunt semnificative, iar BNM stabileşte ieşirile care vor fi alocate. BNM poate stabili o rată de ieşire de până la 5% pentru elementele extrabilanţiere aferente finanţării comerţului, astfel cum este prevăzut în reglementările cu privire la efectul de levier şi în anexa nr.1 din Regulamentul nr.111/2018, în baza informaţiei prezentate de către bănci la solicitarea BNM. În cadrul solicitării BNM va înainta cerinţe privind modul, forma, perioada, conţinutul informaţiilor şi data - limită de prezentare.

Subsecţiunea 9
Ieşiri suplimentare

100. Garanţiile reale, altele decât numerarul şi activele menţionate la subsecţiunea 1, secțiunea 2, capitolul II, care sunt furnizate de bancă pentru contractele enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018 şi pentru instrumentele financiare derivate de credit, fac obiectul unor ieşiri suplimentare de 20%.

101. Banca calculează și notifică BNM o ieșire suplimentară pentru toate contractele încheiate ale căror condiţii contractuale au ca rezultat, în termen de 30 de zile și în urma unei deteriorări semnificative a calităţii creditului băncii, ieșiri de lichidităţi suplimentare sau nevoi de garanţii reale suplimentare. Banca notifică BNM respectiva ieșire cel târziu la data raportării, în conformitate cu capitolul VI, titlul I. În cazul în care consideră că ieșirea respectivă este semnificativă în raport cu posibilele ieșiri de lichidităţi ale băncii, BNM solicită băncii să adauge, pentru contractele în cauză, o ieșire suplimentară aferentă nevoilor de garanţii reale suplimentare sau ieșirilor de numerar suplimentare care ar rezulta dintr-o deteriorare semnificativă a calităţii creditului băncii, care să corespundă unei scăderi cu cel puţin trei niveluri a evaluării externe a creditului său. Banca aplică o rată de ieșire de 100 % acestor garanţii reale sau ieșiri de numerar suplimentare. Banca revizuiește cu regularitate amploarea acestei deteriorări semnificative, ţinând seama de elementele relevante în temeiul contractelor pe care le-a încheiat, și notifică BNM rezultatele analizei sale.

102. Banca adaugă o ieșire suplimentară corespunzătoare nevoilor de garanții reale care ar rezulta din impactul unui scenariu de piață negativ asupra tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate ale băncii, în cazul în care acestea sunt semnificative.

Tranzacțiile cu instrumente financiare derivate ale unei bănci sunt considerate semnificative în cazul în care totalul valorilor noționale ale unor astfel de tranzacții a depășit 10% din ieșirile nete de lichidități astfel cum sunt definite la capitolul II, titlul I, în orice moment, în ultimii doi ani.

Pentru scopurile prezentului punct ieșirile nete de lichidități (definite la capitolul II, titlul I) nu includ ieșirile suplimentare de la următorul alineat**.**

Ieșirea suplimentară este cel mai mare flux absolut net într-un interval de 30 de zile corespunzător garanțiilor reale realizat pe parcursul ultimelor 24 luni înainte de data calculării cerinței de acoperire a necesarului de lichiditate menționate la capitolul III, titlul I. Băncile pot lua în calcul intrările și ieșirile tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate pe o bază netă doar în cazul în care acestea sunt efectuate în cadrul aceluiași acord-cadru de compensare. Fluxul absolut net corespunzător garanțiilor reale se bazează atât pe ieșirile, cât și pe intrările efectuate și se calculează la nivelul portofoliului băncii.

103. Ieșirile și intrările așteptate în decursul unei perioade de 30 de zile aferente contractelor enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018 și instrumentelor financiare derivate de credit se iau în considerare pe o bază netă, în conformitate cu subsecțiunea 2, secțiunea 1, capitolul III. În cazul unei ieșiri nete, banca înmulţește rezultatul cu o rată de ieșire de 100 %. Băncile exclud din aceste calcule cerinţele de lichiditate care rezultă din aplicarea pct.100, 101 și 102.

104. În cazul în care banca deţine o poziţie scurtă acoperită de titluri luate cu împrumut negarantate, banca adaugă o ieșire suplimentară corespunzătoare unui procent de 100 % din valoarea de piaţă a titlurilor sau a altor active vândute în lipsă, cu excepţia cazului în care condiţiile în care banca le-a împrumutat prevăd restituirea acestora numai după 30 de zile. În cazul în care poziţia scurtă este acoperită de o tranzacţie de finanţare prin titluri însoţită de o garanţie, banca presupune că poziţia scurtă va fi menţinută pe toată perioada celor 30 de zile și acesteia i se va aplica o rată de ieșire de 0 %.

105. Banca adaugă o ieșire suplimentară de 100% corespunzătoare:

105.1. garanţiilor reale excedentare pe care le deţine banca, care pot fi oricând solicitate prin contract de către contraparte;

105.2. garanţiilor reale care trebuie să fie furnizate unei contrapărţi în termen de 30 de zile;

105.3. garanţiilor reale corespunzând unor active care ar avea calitatea de active lichide în sensul capitolului II, care se pot substitui, fără acordul băncii, unor active corespunzătoare unor active care nu s-ar califica drept active lichide în sensul capitolului II.

106. Depozitele primite cu titlu de garanţii reale nu sunt considerate datorii în sensul subsecțiunilor 2, 3, 5, 6 sau 11, ci fac obiectul dispoziţiilor de la pct.100-105, după caz. Valoarea

fluxurilor de numerar primite care depășește valoarea fluxurilor de numerar primite cu titlu de garanţii reale este considerată drept depozit în conformitate cu subsecțiunile 2, 3, 5, 6 sau 11.

107. În ceea ce privește furnizarea de servicii de tip prime brokerage, în cazul în care o bancă a acoperit vânzările în lipsă ale unui client corelându-le, în intern, cu activele unui alt client, iar activele nu se califică drept active lichide, respectivele tranzacţii fac obiectul unei rate de ieșire de 50 % corespunzând obligaţiei contingente.

Subsecţiunea 10
Ieşiri aferente facilităţilor de credit şi de lichiditate

108. În sensul prezentei subsecţiuni, prin facilitate de lichiditate se înţelege orice facilitate de rezervă angajată, neutilizată, care ar fi folosită pentru a refinanţa datoriile unui client în situaţiile în care respectivul client nu este în măsură să refinanţeze datoria respectivă pe pieţele financiare. Valoarea acesteia se calculează ca valoarea datoriei emise de client, încă neachitată şi care ajunge la scadenţă într-o perioadă de 30 de zile şi care este acoperită de facilitate. Partea din facilitatea de lichiditate care acoperă o datorie care nu ajunge la scadenţă într-o perioadă de 30 de zile este exclusă din domeniul de aplicare al definiţiei facilităţii. Orice capacitate suplimentară a facilităţii este tratată ca o facilitate de creditare angajată cu rata de tragere aferentă, astfel cum este prevăzut în prezenta subsecţiune. Facilităţile generale de capital circulant pentru entităţi corporative (societăţi comerciale) nu vor fi clasificate ca facilităţi de lichiditate, ci ca facilităţi de credit.

109. Băncile calculează ieşirile pentru facilităţile de credit şi de lichiditate prin înmulţirea valorii facilităţilor de credit şi de lichiditate cu ratele de ieşire corespunzătoare, stabilite la pct.110-112. Ieşirile din facilităţile de credit şi de lichiditate angajate sunt calculate ca procent din suma maximă care poate fi retrasă în termen de 30 de zile, fără includerea cerinţelor de lichiditate care ar fi aplicabile în temeiul subsecţiunii 8 pentru elementele extrabilanţiere aferente finanţării comerţului şi fără includerea vreunei garanţii reale puse la dispoziţia băncii şi evaluate în conformitate cu pct.41, cu condiţia ca garanţia reală să îndeplinească cumulativ condiţiile următoare:

109.1. să poată fi reutilizată sau ipotecată de bancă;

109.2. să fie deţinută sub formă de active lichide, dar să nu fie contabilizată ca parte din rezerva de lichidităţi; şi

109.3. să nu fie constituită din active emise de contrapartea facilităţii sau de una dintre entităţile afiliate ale acesteia.

Suma maximă care poate fi retrasă pentru facilităţi de credit şi de lichiditate este stabilită ca fiind suma maximă care ar putea fi retrasă având în vedere propriile obligaţii ale contrapărţii sau având în vedere calendarul predefinit al retragerilor contractuale, care devin scadente într-o perioadă de 30 de zile. Toate elementele menţionate se confirmă prin informaţii relevante.

110. Suma maximă care poate fi retrasă în următoarele 30 de zile din facilităţile de credit angajate neutilizate şi din facilităţile de lichiditate angajate neutilizate este înmulţită cu 5% în cazul în care facilităţile se încadrează în clasa de expuneri de tip retail.

111. Suma maximă care poate fi retrasă în termen de 30 de zile din facilităţile de credit angajate neutilizate este înmulţită cu 10% în cazul în care facilităţile în cauză îndeplinesc următoarele condiţii:

111.1. nu se încadrează în clasa de expuneri de tip retail;

111.2. au fost furnizate unor clienţi care nu sunt clienţi financiari, inclusiv societăţi nefinanciare, administraţii centrale, bănci centrale, bănci de dezvoltare multilaterală şi entităţi din sectorul public;

111.3. nu au fost furnizate în scopul înlocuirii finanţării clientului în situaţii în care acesta nu îşi poate acoperi nevoile de finanţare pe pieţele financiare.

112. Suma maximă care poate fi retrasă în următoarele 30 de zile din facilităţile de lichiditate angajate neutilizate se înmulţeşte cu 30%, în cazul în care facilităţile în cauză îndeplinesc condiţiile prevăzute la subpct.111.1 şi 111.2, şi cu 40%, în cazul în care acestea sunt furnizate către societăţi pentru investiţii personale.

113. Banca înmulţeşte suma maximă care poate fi retrasă din alte facilităţi de credit angajate neutilizate şi din alte facilităţi de lichiditate angajate neutilizate într-o perioadă de 30 de zile cu rata de ieşire corespunzătoare, după cum urmează:

113.1. 40% pentru facilităţile de credit şi de lichiditate acordate băncilor şi pentru facilităţile de credit acordate altor societăţi financiare reglementate, inclusiv asigurătorilor şi societăţilor de investiţii, OPC-urilor sau fondurilor de investiţii cu capital fix;

113.2. 100% pentru facilităţile de credit şi de lichiditate acordate clienţilor financiari, care nu sunt menţionate la subpct.113.1 şi la pct.108-112.

Subsecțiunea 11
Ieșiri aferente *datoriilor și angajamentelor care nu sunt acoperite de alte dispoziţii din prezenta secțiune*

114. Băncile aplică o rată de ieșire de 100 % oricăror datorii care devin scadente în termen de 30 de zile, cu excepția datoriilor menţionate la subsecțiunea 2-10.

115. În cazul în care totalul tuturor angajamentelor contractuale de extindere a finanţării către clienţii nefinanciari în termen de 30 de zile, altele decât angajamentele prevăzute la subsecțiunile 2-10, depășește valoarea intrărilor provenind de la acești clienți nefinanciari calculată în conformitate cu subpct.118.1, valorii în exces (excedentului) i se aplică o rată de ieșire de 100 %. În sensul prezentului punct, conceptul de client nefinanciar include, printre altele, persoane fizice, IMM-uri, societăţi comerciale, administrații centrale, bănci multilaterale de dezvoltare și entităţi din sectorul public și exclude clienţii financiari și băncile centrale.

Secţiunea 3
Intrări de lichidităţi
Subsecţiunea 1
Intrări

116. Intrările de lichidităţi se evaluează pe parcursul unei perioade de 30 de zile. Acestea includ doar intrările contractuale din expuneri care nu sunt restante şi în cazul cărora banca nu are niciun motiv să se aştepte la neîndeplinirea condițiilor contractuale, inclusiv nerambursarea plăților programate în termen de 30 de zile.

117. Băncile aplică o rată de intrare de 100 % intrărilor menţionate la pct.116, mai ales următoarelor intrări:

117.1. sumele care urmează să fie primite de la bănci centrale și clienţi financiari, cu o scadenţă reziduală de cel mult 30 de zile;

117.2. sumele care urmează să fie primite din operaţiunile de finanţare a comerţului cu o scadenţă reziduală de cel mult 30 de zile;

117.3. sumele care urmează să fie primite din titlurile care ajung la scadenţă în termen de 30 de zile;

117.4. sumele care urmează să fie primite din poziţiile în instrumente de capital legate de indici principali, cu condiţia să nu se dubleze cu activele lichide. Sumele respective includ sumele datorate prin contract în următoarele 30 de zile, cum ar fi dividendele în numerar provenite de la respectivii indici principali și sumele în numerar care urmează să fie primite, provenite de la respectivele instrumente de capital care au fost vândute, dar nu sunt încă decontate, în cazul în care acestea nu sunt recunoscute drept active lichide în conformitate cu capitolul II.

118. Prin derogare de la pct.117, intrările prevăzute la prezentul punct fac obiectul următoarelor cerinţe:

118.1. sumele care urmează să fie primite de la clienţi nefinanciari, cu o scadenţă reziduală de cel mult 30 de zile, cu excepţia sumelor care urmează să fie primite de la acești clienți din operaţiunile de finanţare a comerţului sau din titlurile de valoare care ajung la scadenţă, sunt reduse în ceea ce privește plata principalului cu 50 % din valoare. În sensul prezentului subpct., termenul „clienţi nefinanciari” are același înțeles ca la pct.115;

118.2. sumele care urmează să fie primite din tranzacţii de creditare garantată și operaţiuni ajustate la condiţiile pieţei de capital, astfel cum sunt definite la pct.3 din Regulamentul nr.112/2018, cu o scadenţă reziduală de cel mult 30 de zile se înmulţesc cu:

118.2.1. 0 % în cazul în care sunt garantate cu active care, indiferent dacă sunt sau nu reutilizate într-o altă tranzacţie, se califică, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 1, secțiunea 2, capitolul II, drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 1 menţionate la subsecțiunea 1, secțiunea 2, capitolul II;

118.2.2. 15 % în cazul în care sunt garantate cu active care, indiferent dacă sunt sau nu reutilizate într-o altă tranzacţie, se califică, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 2, secțiunea 2, capitolul II, drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 2A menţionate la subsecțiunea 2, secțiunea 2, capitolul II;

118.2.3. 50 % în cazul în care sunt garantate cu active care, indiferent dacă sunt sau nu reutilizate într-o altă tranzacţie, se califică, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 3, secțiunea 2, capitolul II drept active lichide din oricare dintre categoriile de active de nivel 2B menţionate la subpct.46.1 sau 46.2;

118.2.4. marja de ajustare minimă procentuală determinată în conformitate cu pct.49 și 50, în cazul în care sunt garantate cu active care, indiferent dacă sunt sau nu reutilizate într-o altă tranzacţie, se califică, în conformitate cu subsecțiunea 3, secțiunea 1 și subsecțiunea 4, secțiunea 2, capitolul II, drept acţiuni sau unităţi deţinute în OPC-uri de același nivel ca și activele lichide suport;

118.2.5. 100 % în cazul în care sunt garantate cu active care nu intră sub incidenţa subpct.118.2.1-118.2.4.

Cu toate acestea, nu se recunoaște nicio intrare de lichidităţi în cazul în care garanţia reală este utilizată de bancă pentru a acoperi o poziţie scurtă în conformitate cu pct.104 ultima propoziție;

118.3. sumele care urmează să fie primite din credite în marjă care ajung în mod contractual la scadenţă în următoarele 30 de zile, a căror garanţie este constituită din active nelichide, pot beneficia de o rată de intrare de 50 %. Intrările respective pot fi luate în considerare numai în cazul în care banca nu utilizează, în scopul acoperirii unor poziţii scurte, garanţiile reale pe care le-a primit iniţial pentru împrumuturile acordate;

118.4. sumele care urmează să fie primite și pe care banca care le deține le tratează în conformitate cu subsecțiunea 5, secțiunea 2, capitolul III se înmulţesc cu o rată de intrare simetrică corespunzătoare. În cazul în care rata corespunzătoare nu poate fi determinată, se aplică o rată de intrare de 5 %;

118.5. tranzacţiile swap pe garanţii reale și alte tranzacţii similare care sunt scadente în următoarele 30 de zile generează o ieșire în cazul în care activului dat cu împrumut i se aplică o marjă de ajustare mai mică, în temeiul capitolului II, decât activului luat cu împrumut. Intrarea se calculează prin înmulţirea valorii de piaţă a activului dat cu împrumut cu diferenţa dintre rata de intrare aplicabilă activului luat cu împrumut și rata de intrare aplicabilă activului dat cu împrumut, în conformitate cu ratele specificate la subpct.118.2. În scopul acestui calcul, se aplică o marjă de ajustare de 100 % în cazul activelor care nu se califică drept active lichide;

118.6. în cazul în care garanţia reală obţinută prin tranzacţii reverse repo, tranzacţii de luare cu împrumut de titluri de valoare, tranzacţii swap pe garanţii reale sau prin alte tranzacţii similare care sunt scadente în următoarele 30 de zile este utilizată pentru a acoperi poziţiile scurte care pot fi prelungite după termenul de 30 de zile, banca presupune că respectivele tranzacţii reverse repo, tranzacţii de luare cu împrumut de titluri de valoare, tranzacţii swap pe garanţii reale sau alte tranzacţii similare vor fi reînnoite și nu vor genera nicio intrare de numerar care să reflecte nevoia sa de a continua să acopere poziţia scurtă sau să răscumpere titlurile relevante. Poziţiile scurte includ atât situaţiile în care, într-un portofoliu echilibrat, banca a vândut un titlu în lipsă (short selling), în mod direct, în cadrul unei strategii de tranzacţionare sau de acoperire, cât și situaţiile în care, într-un portofoliu echilibrat, banca a luat cu împrumut un titlu pentru o anumită perioadă de timp și a dat cu împrumut titlul pentru o perioadă mai îndelungată;

118.7. facilităţile de credit sau de lichiditate neutilizate, inclusiv facilităţile de lichiditate angajate și neutilizate de la băncile centrale, și alte angajamente primite, altele decât cele menţionate la subsecțiunea 3, nu se iau în considerare ca intrări;

118.8. sumele care urmează să fie primite din titluri emise de bancă sunt luate în considerare pe o bază netă cu o rată de intrare aplicată pe baza ratei de intrare aplicabile activelor-suport în temeiul prezentei subsecțiuni;

118.9. împrumuturile care nu au o dată de expirare contractuală definită se iau în considerare cu o rată de intrare de 20 %, cu condiţia ca dispoziţiile contractului să-i permită băncii să se retragă din contract sau să ceară plata în termen de 30 de zile.

119. Subpct.118.1 nu se aplică sumelor datorate din tranzacţii de creditare garantată şi din operaţiuni ajustate la condiţiile pieţei de capital, definite la pct.3 din Regulamentul nr.112/2018, care sunt garantate cu active lichide în conformitate cu capitolul II, astfel cum se menţionează la subpct.118.2. Intrările provenite din eliberarea soldurilor deţinute în conturi separate în conformitate cu cerinţele de reglementare privind protejarea activelor destinate tranzacţionării ale clienţilor sunt luate în calcul în integralitate, cu condiţia ca respectivele solduri separate să fie menţinute în active lichide, astfel cum sunt definite la capitolul II.

120. Ieșirile și intrările așteptate în decursul unei perioade de 30 de zile aferente contractelor enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018 și instrumentelor financiare derivate de credit se calculează pe o bază netă, în conformitate cu pct.60, și se înmulţesc cu o rată de intrare de 100 % în cazul unei intrări nete de lichidităţi.

121. Băncile nu iau în considerare oricare intrări care provin din oricare dintre activele lichide menţionate la capitolul II, altele decât plăţile datorate pentru activele care nu sunt reflectate în valoarea de piaţă a activului.

122. Băncile nu iau în considerare intrările din nicio nouă obligaţie asumată.

123. Băncile iau în considerare intrările de lichidităţi care urmează să fie primite în alte state în care există restricţii privind transferul sau care sunt exprimate în valute neconvertibile, numai în măsura în care acestea corespund ieşirilor din alt stat, respectiv în valuta în cauză.

Subsecţiunea 2
Plafon aplicabil intrărilor

124. Băncile limitează recunoaşterea intrărilor de lichidităţi la 75% din totalul ieşirilor de lichidităţi, astfel cum sunt definite în secţiunea 2, cu excepţia cazului în care o anumită intrare face obiectul unei exceptări, astfel cum se prevede la pct.125, 126 și 127.

125. Cu aprobarea prealabilă a BNM, banca poate excepta, în totalitate sau parţial, de la aplicarea plafonului menţionat la pct.124, următoarele intrări de lichidităţi:

125.1. intrările în cazul cărora furnizorul este o bancă-mamă sau o filială a băncii sau o altă filială a aceleiaşi bănci-mamă ori este legat de bancă printr-o relaţie în sensul obligaţiei de întocmire a conturilor consolidate şi a unui raport anual consolidat în conformitate cu prevederile Legii contabilităţii şi raportării financiare nr.287/2017;

125.2. intrările din depozitele constituite la alte bănci în cadrul unui grup de entităţi care se califică pentru tratamentul prevăzut la pct.19-22 din Regulamentul nr.111/2018;

125.3. intrările prevăzute la pct.76, inclusiv intrările provenite din împrumuturi legate de creditele ipotecare sau provenite de la o bancă de dezvoltare multilaterală sau de la o entitate din sectorul public pentru care banca a acţionat ca intermediar (pass through).

126. Cu aprobarea prealabilă a BNM, băncile specializate pot fi exceptate de la plafonul aplicabil intrărilor atunci când activităţile lor principale sunt leasingul şi factoringul, cu excepţia activităţilor descrise la pct.127, şi sunt îndeplinite condiţiile prevăzute la pct.128.

127. Cu aprobarea prealabilă a BNM, băncile specializate pot face obiectul unui plafon al intrărilor de 90% în cazul în care sunt îndeplinite condiţiile prevăzute la pct.128 şi activităţile principale ale acestor bănci sunt următoarele:

127.1. finanţările pentru achiziţionarea de autovehicule;

127.2. contracte de credit pentru consumatori, astfel cum sunt definite în Legea nr.202 /2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

128. Băncile menţionate la pct.126 exceptate de la plafonul aplicabil intrărilor şi băncile menţionate la pct.127 pot aplica un plafon de 90%, cu condiţia ca acestea să îndeplinească următoarele condiţii:

128.1. activităţile economice prezintă un profil de risc de lichiditate scăzut, ţinând cont de următorii factori:

128.1.1. calendarul intrărilor este sincronizat cu cel al ieşirilor;

128.1.2. la nivel individual, banca nu este finanţată în mod semnificativ prin depozite retail;

128.2. la nivel individual, cota pe care o reprezintă activităţile lor principale, astfel cum sunt menţionate la pct.126 sau 127, depăşeşte 80% din bilanţul total;

128.3. derogările aferente plafonului aplicabil intrărilor sunt dezvăluite în rapoartele anuale.

129. Exceptările prevăzute la pct. 125, 126 și 127 sunt aplicate atât la nivel individual, cât şi la nivel consolidat, sub rezerva dispoziţiilor de la subpct.4.4.

130. Băncile determină valoarea ieşirilor nete de lichidităţi în cadrul aplicării plafonului intrărilor în conformitate cu formula prevăzută în anexa nr.2 la prezentul regulament.

Subsecţiunea 3
Intrările de lichidităţi în cadrul unui grup

131. Prin derogare de la subpct.118.7, BNM poate autoriza aplicarea unei rate de intrare mai ridicate pentru facilităţile de credit şi de lichiditate neutilizate, atunci când sunt îndeplinite cumulativ condiţiile de mai jos:

131.1. există motive să se aştepte o intrare mai mare chiar în baza unui scenariu de criză combinat, idiosincratic şi legat de piaţă în general, al furnizorului;

131.2. contrapartea este banca-mamă sau o filială a băncii sau o altă filială a aceleiaşi bănci-mamă ori este legată de bancă printr-o relaţie în sensul obligaţiei de întocmire a conturilor consolidate şi a unui raport anual consolidat în conformitate cu prevederile Legii contabilităţii şi raportării financiare nr.287/2017;

131.3. în cazul în care rata de intrare este mai mare de 40%, o rată de ieşire simetrică corespunzătoare este aplicată de către contraparte prin derogare de la subsecţiunea 10, secţiunea 2;

131.4. banca şi contrapartea sunt înregistrate în Republica Moldova.

TITLUL III
INDICATORUL DE FINANŢARE STABILĂ NETĂ
Capitolul I
INDICATORUL DE FINANŢARE STABILĂ NETĂ ŞI NORME GENERALE PENTRU CALCULAREA INDICATORULUI DE FINANŢARE STABILĂ NETĂ
Secţiunea 1
Indicatorul de finanţare stabilă netă

132. Cerinţa de finanţare stabilă prevăzută la capitolul IV, titlul I reprezintă raportul dintre finanţarea stabilă disponibilă a băncii, astfel cum este menţionată în capitolul II, și finanţarea stabilă necesară, astfel cum este menţionată în capitolul III, exprimat ca procent. Băncile își calculează indicatorul de finanţare stabilă netă în conformitate cu următoarea formulă:

$$\frac{\text{Finanţarea stabilă disponibilă}}{\text{Finanţarea stabilă necesară}} = \text{indicatorul de finanţare stabilă netă (NSFR)(\%)}$$

133. Băncile menţin un indicator de finanţare stabilă netă de cel puţin 100 %, calculat în moneda de raportare pentru toate tranzacţiile, indiferent de moneda de denominare efectivă a acestora.

134. În cazul în care, în orice moment, indicatorul de finanţare stabilă netă al unei bănci a scăzut sub 100 % sau este de așteptat, în mod rezonabil, să scadă sub 100 %, se aplică cerinţa stabilită la capitolul V din titlul I. Banca urmărește să își restabilească indicatorul de finanţare stabilă netă la nivelul menţionat la pct.133. BNM evaluează motivele nerespectării de către bancă a dispoziţiilor de la pct.133 înainte de a lua orice măsuri de supraveghere.

135. Băncile își calculează și își monitorizează indicatorul de finanţare stabilă netă în moneda de raportare pentru toate tranzacţiile, indiferent de moneda de denominare efectivă a acestora, și separat pentru tranzacţiile denominate în fiecare dintre monedele care fac obiectul raportării separate în conformitate cu pct.18.

136. Băncile se asigură că distribuirea profilului lor de finanţare în funcţie de moneda de denominare este, în general, în corespundere cu distribuirea în funcţie de monedă a activelor lor. După caz, BNM poate impune băncilor să restricţioneze necorelarea structurii pe monede prin stabilirea unor limite privind procentul din finanţarea stabilă necesară într-o anumită monedă care poate fi acoperit prin finanţarea stabilă disponibilă care nu este denominată în moneda respectivă. Această restricţie poate fi aplicată numai pentru o monedă care face obiectul raportării separate în conformitate cu pct.18.

137. Pentru determinarea nivelului oricărei restricţii privind necorelarea structurii pe monede care poate fi aplicată în conformitate cu prezenta secțiune, BNM ia în considerare cel puţin următoarele elemente:

137.1. dacă banca are capacitatea:

137.1.1. de a transfera finanţarea stabilă disponibilă de la o monedă la alta și între jurisdicţii și entităţi juridice din cadrul grupului;

137.1.2. de a efectua swapuri pe valută și de a atrage fonduri de pe pieţele valutare în orizontul de timp de un an al indicatorului de finanţare stabilă netă;

137.2. impactul variaţiilor bruște și adverse ale cursului de schimb asupra poziţiilor necorelate existente și asupra eficacităţii oricăror acoperiri valutare existente.

138. Orice restricţie privind necorelarea structurii pe monede impusă în conformitate cu pct.137 constituie o cerinţă specifică privind lichiditățile, stabilită ca urmare a evaluărilor și analizelor efectuate în conformitate cu prevederile art.139 alin.(6) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor.

Secțiunea 2
Calcularea indicatorului de finanţare stabilă netă

139. Cu excepţia cazului în care se prevede altfel în prezentul titlu, băncile iau în considerare activele, pasivele și elementele extrabilanţiere pe bază brută.

140. În scopul calculării indicatorului de finanţare stabilă netă, băncile aplică valorii contabile a activelor, pasivelor și elementelor lor extrabilanţiere factorii de finanţare stabilă corespunzători prevăzuţi în capitolele II și III, cu excepţia cazului în care se prevede altfel în prezentul titlu.

141. Băncile nu iau în calcul de două ori finanţarea stabilă necesară și finanţarea stabilă disponibilă.

142. Cu excepţia cazului în care se prevede altfel în prezentul titlu, în cazul în care un element poate fi încadrat în mai mult de o categorie de finanţare stabilă necesară, el este încadrat în categoria de finanţare stabilă necesară care produce cea mai mare finanţare stabilă necesară contractuală pentru elementul în cauză.

Secțiunea 3
Contracte derivate

143. Băncile aplică prezenta secțiune pentru a calcula cuantumul finanţării stabile necesare pentru contractele derivate, astfel cum este menţionat în capitolele II și III.

144. Fără a aduce atingere dispoziţiilor pct.203 și 204, băncile iau în considerare valoarea justă a poziţiilor pe instrumente financiare derivate pe bază netă atunci când aceste poziţii sunt incluse în același set de compensare care îndeplinește cerinţele prevăzute la pct.17 din Regulamentul privind efectul de levier pentru bănci, aprobat prin HCE al BNM nr.274/2020 (în continuare Regulamentul nr.274/2020) . Dacă nu este cazul din prima propoziție, băncile iau în considerare valoarea justă a poziţiilor pe instrumente financiare derivate pe bază brută și tratează poziţiile respective pe instrumente financiare derivate ca și cum ar aparţine propriului set de compensare în sensul prezentului titlu.

145. În sensul prezentului titlu, „valoarea justă a unui set de compensare” înseamnă suma dintre valorile juste ale tuturor tranzacţiilor incluse într-un set de compensare.

146. Fără a aduce atingere dispoziţiilor pct.203 și 204, toate contractele derivate enumerate în anexa nr.1 subpct. 2) lit. a)-e) la Regulamentul nr.114/2018, care implică un schimb complet al cuantumurilor principalului la aceeași dată, se calculează pe bază netă pentru diferitele monede, inclusiv în scopul raportării într-o monedă care face obiectul raportării separate în conformitate cu pct.18, chiar și în cazul în care tranzacţiile respective nu sunt incluse în același set de compensare care îndeplinește cerinţele prevăzute la pct.17 din Regulamentul nr.274/2020.

147. Fondurile în numerar primite ca garanţii reale pentru diminuarea expunerii unei poziţii pe instrumente financiare derivate sunt tratate ca atare și nu ca depozite cărora li se aplică capitolul II.

148. BNM, ca urmare a unei analize, poate decide să renunţe la impactul contractelor cu instrumente financiare derivate asupra calculului indicatorului de finanţare stabilă netă, inclusiv prin stabilirea factorilor de finanţare stabilă necesară și a provizioanelor și pierderilor, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

148.1. respectivele contracte au o scadenţă reziduală mai mică de șase luni;

148.2. contrapartea este BNM;

148.3. contractele derivate servesc politicii monetare a BNM.

149. În cazul în care o filială care își are sediul central într-un alt stat beneficiază de derogarea menţionată la pct.148 în temeiul legislaţiei naţionale a statului respectiv care stabilește cerinţa de finanţare stabilă netă, în vederea consolidării se ia în considerare respectiva derogare prevăzută în legislaţia naţională a acestui stat.

Secțiunea 4
Compensarea tranzacţiilor de creditare garantate și a operaţiunilor ajustate la condiţiile pieţei de capital

150. Activele și pasivele care rezultă din operaţiunile de finanţare prin titluri de valoare cu o singură contraparte se calculează pe bază netă, dacă respectivele active și pasive întrunesc condiţiile de compensare prevăzute în Regulamentul nr.274/2020.

Secțiunea 5
Active și pasive interdependente

151. Cu aprobarea prealabilă a BNM, băncile pot trata un activ și un pasiv ca fiind interdependente, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

151.1. banca acţionează doar ca unitate de tipul „pass-through” pentru a canaliza finanţarea de la pasiv către activul interdependent corespunzător;

151.2. activele și pasivele interdependente individuale pot fi identificate în mod clar și au aceeași valoare a principalului;

151.3. activul și pasivul interdependent au scadenţe corelate în mod substanţial, cu o diferenţă maximă de 20 de zile între scadenţa activului și cea a pasivului;

151.4. pasivul interdependent a fost solicitat în temeiul unui angajament juridic, de reglementare sau contractual și nu este utilizat pentru a finanţa alte active;

151.5. fluxurile plăţii principalului din activ nu sunt utilizate în alte scopuri decât rambursarea pasivului interdependent;

151.6. contrapărţile pentru fiecare pereche de active și pasive interdependente sunt diferite.

152. Activele și pasivele sunt considerate ca îndeplinind condiţiile prevăzute la pct.151 și ca fiind interdependente în cazul în care sunt legate direct de următoarele produse sau servicii:

152.1. facilităţile de credit și de lichiditate care îndeplinesc criteriile stabilite în titlul II pentru băncile care acţionează ca simpli intermediari și care nu înregistrează niciun risc de finanţare;

152.2. activităţile de compensare a instrumentelor financiare derivate pentru clienţi, dacă banca nu oferă clienţilor săi garanţii privind rezultatele CPC-ului și, prin urmare, nu suportă niciun risc de finanţare.

Secţiunea 6
Tratamentul preferenţial în cadrul unui grup

153. Prin derogare de la capitolele II și III, BNM poate autoriza băncile, de la caz la caz, să aplice un factor mai mare de finanţare stabilă disponibilă sau un factor mai mic de finanţare stabilă necesară activelor, datoriilor și facilităţilor de lichiditate sau de credit angajate, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

153.1. contrapartea este:

153.1.1. banca-mamă sau o filială a băncii;

153.1.2. o altă filială a aceleiași bănci-mamă;

153.1.3. este legată de bancă printr-o relaţie în sensul obligaţiei de întocmire a conturilor consolidate şi a unui raport anual consolidat în conformitate cu prevederile Legii contabilităţii şi raportării financiare nr.287/2017;

153.2. există motive să se preconizeze că datoria sau facilitatea de credit sau de lichiditate angajată care a fost primită de bancă constituie o sursă mai stabilă de finanţare sau că activul sau facilitatea de credit sau de lichiditate angajată care a fost acordată de bancă necesită o finanţare mai puţin stabilă în orizontul de timp de un an al indicatorului de finanţare stabilă netă decât aceeași datorie, același activ sau aceeași facilitate de credit ori de lichiditate primită sau acordată de alte contrapărţi;

153.3. contrapartea aplică un factor de finanţare stabilă necesară care este egal sau mai mare decât factorul mai mare de finanţare stabilă disponibilă sau un factor de finanţare stabilă disponibilă care este egal sau mai mic decât factorul mai mic de finanţare stabilă necesară;

153.4. banca și contrapartea sunt stabilite în Republica Moldova.

Capitolul II
FINANŢAREA STABILĂ DISPONIBILĂ
Secţiunea 1
Dispoziţii generale
Subsecţiunea 1
Calcularea cuantumului finanţării stabile disponibile

154. Cu excepţia cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol, cuantumul finanţării stabile disponibile se calculează înmulţind valoarea contabilă a diferitelor categorii sau tipuri de datorii și a fondurilor proprii cu factorii de finanţare stabilă disponibilă care sunt aplicaţi în temeiul secţiunii 2. Valoarea totală a finanţării stabile disponibile este suma cuantumurilor ponderate ale datoriilor și fondurilor proprii.

155. Obligaţiunile și alte titluri de datorie care sunt emise de bancă, vândute exclusiv pe piaţa retail și deţinute într-un cont retail, pot fi tratate ca aparţinând categoriei corespunzătoare de depozite retail. Limitările sunt prevăzute astfel încât respectivele titluri să nu poată fi achiziţionate și deţinute de alte părţi decât clienţii retail.

Subsecţiunea 2
Scadenţa reziduală a unei datorii sau a fondurilor proprii

156. Cu excepţia cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol, băncile ţin seama de scadenţa contractuală reziduală a datoriilor lor și a fondurilor lor proprii pentru a stabili factorii de finanţare stabilă disponibilă care trebuie aplicaţi în temeiul secţiunii 2.

157. Băncile iau în considerare opţiunile existente pentru a determina scadenţa reziduală a unei datorii sau a fondurilor proprii. Aceasta se realizează pe baza ipotezei că contrapartea va răscumpăra opţiunile „call” cât mai curând posibil. Pentru opţiunile care pot fi exercitate la discreţia băncii, băncile și BNM iau în considerare factorii legaţi de reputaţie care pot limita capacitatea unei bănci de a nu exercita opţiunea, în special așteptările pieţei ca băncile să răscumpere anumite datorii înainte de scadenţă.

158. Băncile tratează depozitele cu perioade fixe de preaviz în funcţie de perioada lor de preaviz și depozitele la termen în funcţie de scadenţa lor reziduală. Prin derogare de la pct.157, băncile nu iau în considerare opţiunile pentru retrageri anticipate, în cazul în care deponentul

trebuie să plătească o penalitate semnificativă pentru retrageri anticipate care au loc în mai puţin de un an, penalitate astfel cum este prevăzută la pct.74, pentru a determina scadenţa reziduală a depozitelor retail la termen.

159. Pentru a determina factorii de finanţare stabilă disponibilă care trebuie aplicaţi în temeiul secţiunii 2, băncile tratează orice parte din datorii care are o scadenţă reziduală de cel puţin un an și care ajunge la scadenţă în mai puţin de șase luni și orice parte din aceste datorii care are o scadenţă între șase luni și mai puţin de un an ca având o scadenţă reziduală de mai puţin de șase luni, respectiv o scadenţă reziduală cuprinsă între șase luni și mai puţin de un an.

Secţiunea 2
Factorii de finanţare stabilă disponibilă
Subsecțiunea 1
Factorul de finanţare stabilă disponibilă de 0 %

160. Cu excepţia cazului în care se prevede altfel la subsecțiunile2-5, tuturor datoriilor care nu au o scadenţă stabilită, inclusiv poziţiilor scurte și poziţiilor cu scadenţă deschisă, li se aplică un factor de finanţare stabilă disponibilă de 0 %, făcând excepţie următoarele elemente:

160.1. datoriile privind impozitul amânat, care sunt tratate în conformitate cu cea mai apropiată dată posibilă la care aceste datorii ar putea fi realizate;

160.2. interesele minoritare, care sunt tratate în conformitate cu durata instrumentului.

161. Datoriilor privind impozitul amânat și interesele minoritare, astfel cum sunt menţionate la pct.160, li se aplică unul dintre următorii factori:

161.1. 0 %, în cazul în care scadenţa reziduală efectivă a datoriei privind impozitul amânat sau a interesului minoritar este mai mică de șase luni;

161.2. 50 %, în cazul în care scadenţa reziduală efectivă a datoriei privind impozitul amânat sau a interesului minoritar este de minimum șase luni, dar mai mică de un an;

161.3. 100 %, în cazul în care scadenţa reziduală efectivă a datoriei privind impozitul amânat sau a interesului minoritar este de cel puţin un an.

162. Următoarele datorii fac obiectul unui factor de finanţare stabilă disponibilă de 0 %:

162.1. sumele de plătit la data tranzacţionării care provin din achiziţionarea de instrumente financiare, de valute și de mărfuri, care se preconizează că vor fi decontate în ciclul sau perioada standard de decontare care este tipică pentru bursa relevantă sau pentru tipul de tranzacţii în cauză sau în cazul cărora decontarea nu a fost realizată, dar se preconizează totuși că va fi realizată;

162.2. pasivele care sunt clasificate ca fiind interdependente de active în conformitate cu secțiunea 5 din capitolul I;

162.3. datoriile cu o scadenţă reziduală mai mică de șase luni furnizate de:

162.3.1. BNM;

162.3.2. BCE sau banca centrală a unui alt stat;

162.3.3. clienţii financiari;

162.4. orice altă datorie și element sau instrument de capital care nu sunt menţionate la subsecțiunea 2-5.

163. Băncile aplică un factor de finanţare stabilă disponibilă de 0 % valorii absolute a diferenţei, în cazul în care aceasta este negativă, dintre suma valorilor juste din cadrul tuturor seturilor de compensare cu o valoare justă pozitivă și suma valorilor juste din cadrul tuturor seturilor de compensare cu o valoare justă negativă, calculate în conformitate cu secțiunea 3, capitolul I.

164. Următoarele norme se aplică în ceea ce privește calculul menţionat la pct.163:

164.1. marja de variaţie primită de bănci de la contrapărţile lor se deduce din valoarea justă a unui set de compensare cu valoare justă pozitivă în cazul în care garanţiile reale primite ca marjă de variaţie se califică drept active de nivel 1, în temeiul titlului II, și în cazul în care băncile sunt abilitate din punct de vedere juridic și sunt în măsură din punct de vedere operaţional să reutilizeze garanţiile reale respective;

164.2. întreaga marjă de variaţie furnizată de bănci în favoarea contrapărţilor lor se deduce din valoarea justă a unui set de compensare cu valoare justă negativă.

Subsecțiunea 2

Factorul de finanţare stabilă disponibilă de 50 %

165. Următoarele datorii fac obiectul unui factor de finanţare stabilă disponibilă de 50 %:

165.1. depozitele primite care îndeplinesc criteriile pentru depozitele operaţionale prevăzute în subsecțiunea 5, secțiunea 2, capitolul III, titlul II;

165.2. datoriile cu o scadenţă reziduală mai mică de un an furnizate de:

165.2.1. administraţia publică centrală a Republicii Moldova sau administraţia centrală a unui alt stat;

165.2.2. administraţia regională sau autorităţile locale ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat;

165.2.3. entităţi din sectorul public din Republica Moldova sau dintr-un alt stat;

165.2.4. băncile de dezvoltare multilaterală şi de organizaţiile internaţionale menţionate la pct.46 şi, respectiv, la pct.47 din Regulamentul nr.111/2018;

165.2.5. clienţii care sunt societăţi nefinanciare;

165.2.6. societăţile pentru investiţii personale și clienţii care sunt brokeri de depozite, în măsura în care datoriile respective nu se încadrează la subpct. 165.1;

165.3. datoriile cu o scadenţă contractuală reziduală de minimum șase luni dar mai mică de un an care sunt furnizate de:

165.3.1. BNM;

165.3.2. BCE sau banca centrală a unui alt stat;

165.3.3. clienţii financiari;

165.4. orice altă datorie cu o scadenţă reziduală de minimum șase luni, dar mai mică de un an, care nu este menţionată la subsecțiunea 3-5.

Subsecțiunea 3

Factorul de finanţare stabilă disponibilă de 90 %

166. Depozitelor retail la vedere, depozitelor retail cu perioadă fixă de preaviz mai mică de un an și depozitelor retail la termen cu o scadenţă reziduală mai mică de un an care îndeplinesc criteriile relevante pentru alte depozite retail prevăzute în subsecțiunea 3, secțiunea 2, capitolul III, titlul II li se aplică un factor de finanţare stabilă disponibilă de 90 %.

Subsecțiunea 4

Factorul de finanţare stabilă disponibilă de 95 %

167. Depozitelor retail la vedere, depozitelor retail cu perioadă fixă de preaviz mai mică de un an și depozitelor retail la termen cu o scadenţă reziduală mai mică de un an care îndeplinesc criteriile relevante pentru depozitele retail stabile prevăzute în subsecțiunea 2, secțiunea 2, capitolul III, titlul II li se aplică un factor de finanţare stabilă disponibilă de 95 %.

Subsecțiunea 5

Factorul de finanţare stabilă disponibilă de 100 %

168. Următoarele datorii și următoarele elemente și instrumente de capital fac obiectul unui factor de finanţare stabilă disponibilă de 100 %:

168.1. elementele de fonduri proprii de nivel 1 de bază ale băncii înainte de aplicarea ajustărilor prevăzute la pct.26-29 din Regulamentul cu privire la fondurile proprii ale băncilor şi cerinţele de capital, aprobat prin HCE al BNM nr.109/2018 (în continuare – Regulamentul nr.109/2018), a deducerilor în temeiul pct.30 din Regulamentul nr.109/2018 și a derogărilor și alternativelor prevăzute la pct.63-67 și pct.126 din Regulamentul nr.109/2018;

168.2. elementele de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ale băncii înainte de deducerea elementelor menţionate la pct.87 din Regulamentul nr.109/2018 și înainte de a li se aplica pct.126 din Regulamentul nr.109/2018, excluzând orice instrument cu opţiuni explicite sau încorporate care, dacă ar fi exercitate, ar reduce scadenţa reziduală efectivă la mai puţin de un an;

168.3. elementele de fonduri proprii de nivel 2 ale băncii, înainte de deducerile menţionate la pct.100 din Regulamentul nr.109/2018 și înaintea aplicării pct.126 din Regulamentul nr.109/2018, care au o scadenţă reziduală de cel puţin un an, excluzând orice instrument cu opţiuni explicite sau încorporate care, dacă ar fi exercitate, ar reduce scadenţa reziduală efectivă la mai puţin de un an;

168.4. orice alt instrument de capital al băncii care are o scadenţă reziduală de cel puţin un an, excluzând orice instrument cu opţiuni explicite sau încorporate care, dacă ar fi exercitate, ar reduce scadenţa reziduală efectivă la mai puţin de un an;

168.5. orice alt împrumut și datorie garantată și negarantată cu o scadenţă reziduală de cel puţin un an, inclusiv depozitele la termen, cu excepţia cazului în care se prevede altfel la subsecțiunile 1-4.

CAPITOLUL III
FINANŢAREA STABILĂ NECESARĂ
Secțiunea 1
Dispoziții generale
Subsecțiunea 1
Calcularea cuantumului finanţării stabile obligatorii necesare

169. Cu excepţia cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol, cuantumul finanţării stabile necesare se calculează înmulţind valoarea contabilă a diferitelor categorii sau tipuri de active și a elementelor extrabilanţiere cu factorii de finanţare stabilă necesară care trebuie aplicaţi în temeiul secţiunii 2. Valoarea totală a finanţării stabile necesare este suma cuantumurilor ponderate ale activelor și elementelor extrabilanţiere.

170. Activele pe care băncile le-au luat cu împrumut, inclusiv în cadrul operaţiunilor de finanţare prin titluri de valoare, sunt excluse de la calculul cuantumului finanţării stabile necesare în cazul în care aceste active sunt contabilizate în bilanţul băncii, iar banca nu deţine activele în calitate de beneficiar efectiv.

171. Activele pe care băncile le-au luat cu împrumut, inclusiv în cadrul operaţiunilor de finanţare prin titluri de valoare, fac obiectul factorilor de finanţare stabilă necesară care trebuie aplicaţi în temeiul secţiunii 2 în cazul în care aceste active nu sunt contabilizate în bilanţul băncii, dar banca deţine activele în calitate de beneficiar efectiv.

172. Activele pe care băncile le-au dat cu împrumut, inclusiv în cadrul operaţiunilor de finanţare prin titluri de valoare pe care banca le deţine în calitate de beneficiar efectiv, sunt considerate ca fiind active grevate de sarcini în sensul prezentului capitol și fac obiectul factorilor de finanţare stabilă necesară care trebuie aplicaţi în temeiul secţiunii 2, chiar dacă activele nu rămân în bilanţul băncii. În caz contrar, astfel de active sunt excluse de la calculul cuantumului finanţării stabile necesare.

173. Activele care sunt grevate de sarcini cu o scadenţă reziduală de cel puţin șase luni sunt atribuite fie factorului de finanţare stabilă necesară care ar fi aplicat în temeiul secţiunii 2 activelor respective dacă ar fi negrevate de sarcini, fie factorului de finanţare stabilă necesară care este în general aplicabil activelor grevate respective, oricare dintre factori este mai mare. Același lucru se întâmplă în cazul în care scadenţa reziduală a activelor grevate de sarcini este mai scurtă decât scadenţa reziduală a tranzacţiei care a generat grevarea de sarcini.

174. Activele din a căror perioadă a grevării de sarcini au mai rămas mai puţin de șase luni fac obiectul factorilor de finanţare stabilă necesară care trebuie aplicaţi, în temeiul secţiunii 2, acelorași active dacă ar fi negrevate de sarcini.

175. În cazul în care o bancă reutilizează sau gajează din nou un activ care a fost luat cu împrumut, inclusiv în cadrul unor operaţiuni de finanţare prin titluri de valoare, iar activul respectiv este contabilizat în afara bilanţului, tranzacţia în legătură cu care acest activ a fost luat cu împrumut este considerată grevată de sarcini cu condiţia ca tranzacţia să nu poată ajunge la scadenţă fără ca banca să returneze activul luat cu împrumut.

176. În sensul prezentului capitol următoarele active sunt considerate a fi negrevate de sarcini:

176.1. activele dintr-un portofoliu (pool) care pot fi utilizate imediat ca garanţii reale pentru obţinerea de finanţare suplimentară în cadrul liniilor de credit angajate sau, atunci când portofoliul (pool-ul) este administrat de o bancă centrală, al liniilor de credit neangajate, dar încă nefinanţate, care se află la dispoziţia băncii. Băncile presupun că activele din portofoliu sunt grevate de sarcini în ordinea crescătoare a gradului de lichiditate pe baza clasificării lichidităţii în temeiul capitolului II, titlul II, începând cu activele neeligibile pentru rezerva de lichidităţi;

176.2. activele pe care banca le-a primit ca garanţii reale pentru diminuarea riscului de credit în cadrul unor tranzacţii de creditare garantate, de finanţare garantată sau de schimb de garanţii reale și pe care banca le poate înstrăina.

177. În cazul operaţiunilor non-standard, temporare, efectuate de BNM, BCE sau de banca unui alt stat în vederea îndeplinirii mandatului acesteia într-o perioadă de criză financiară la nivelul întregii pieţe sau în circumstanţe macroeconomice excepţionale, următoarele active pot beneficia de un factor redus de finanţare stabilă necesară:

177.1. prin derogare de la subpct.198.6 și de la subpct.202.1, activele grevate de sarcini pentru operaţiunile menţionate în prezentul punct,

177.2. prin derogare de la subpct.198.4.1 și 198.4.2, subpct.200.2 și subpct.201.3, sumele rezultate din operaţiunile menţionate în prezentul punct.

178. BNM stabilește factorul de finanţare stabilă necesară care trebuie aplicat activelor menţionate la pct. 177. Pentru activele grevate de sarcini, astfel cum sunt menţionate la subpct.177.1, factorul de finanţare stabilă necesară care trebuie aplicat nu este mai mic decât factorul de finanţare stabilă necesară care s-ar aplica în temeiul secţiunii 2 activelor respective dacă ar fi negrevate de sarcini.

179. Atunci când se aplică un factor redus de finanţare stabilă necesară în conformitate cu pct.178, BNM monitorizează îndeaproape impactul factorului redus asupra poziţiilor de finanţare stabilă ale băncilor și ia măsuri de supraveghere adecvate, atunci când este necesar.

180. Pentru a evita dubla contabilizare, băncile exclud din alte părţi ale calculului cuantumului finanţării stabile necesare în conformitate cu prezentul capitol activele care sunt asociate cu garanţiile reale recunoscute drept marjă de variaţie furnizată în conformitate cu subpct.164.2 și cu subpct.204.2, drept marjă iniţială furnizată sau drept contribuţie la fondul de garantare al unei CPC în conformitate cu subpct.201.1 și 201.2.

181. Băncile includ în calculul cuantumului finanţării stabile necesare instrumentele financiare, valutele și mărfurile pentru care a fost executat un ordin de cumpărare. Băncile exclud din calculul cuantumului finanţării stabile necesare instrumentele financiare, valutele și mărfurile pentru care a fost executat un ordin de vânzare, cu condiţia ca astfel de tranzacţii să nu fie reflectate drept instrumente derivate sau tranzacţii de finanţare garantată în bilanţul băncilor și ca tranzacţiile respective să fie reflectate în bilanţul băncilor atunci când sunt decontate.

182. BNM poate stabili factorii de finanţare stabilă necesară care trebuie aplicaţi expunerilor extrabilanţiere care nu sunt menţionate în prezentul capitol, pentru a se asigura că băncile deţin un cuantum adecvat de finanţare stabilă disponibilă pentru partea din aceste expuneri care se preconizează că va avea nevoie de finanţare în orizontul de timp de un an al indicatorului de finanţare stabilă netă. Pentru a stabili acești factori, BNM ia în considerare, în special, prejudiciile semnificative care ar putea fi aduse reputaţiei băncii dacă nu s-ar furniza finanţarea respectivă.

Subsecțiunea 2
Scadența reziduală a unui activ

183. Cu excepţia cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol, băncile ţin seama de scadenţa contractuală reziduală a activelor și a tranzacţiilor lor extrabilanţiere atunci când stabilesc factorii de finanţare stabilă necesară care trebuie aplicaţi activelor și tranzacţiilor lor extrabilanţiere în temeiul secţiunii 2.

184. Activele care reprezintă instrumente financiare derivate extrabursiere sunt tratate de bănci în conformitate cu expunerile-suport ale acestora. Băncile aplică, totuși, acestor active factori mai mari de finanţare stabilă necesară, în funcţie de perioada de grevare cu sarcini care urmează să fie stabilită de BNM, care analizează dacă banca poate să cedeze sau să facă schimb de astfel de

active în mod liber și durata datoriilor către clienţii băncilor la care se referă această cerinţă de separare.

185. Atunci când calculează scadenţa reziduală a unui activ, băncile iau în considerare opţiunile, plecând de la ipoteza că emitentul sau contrapartea va exercita orice opţiune de a prelungi scadenţa unui activ. Pentru opţiunile care pot fi exercitate la discreţia băncii, banca și BNM iau în considerare factorii legaţi de reputaţie care pot limita capacitatea băncii de a nu exercita opţiunea, în special așteptările pieţei și ale clienţilor ca banca să prelungească scadenţa anumitor active la data scadenţei.

186. Pentru a determina factorii de finanţare stabilă necesară care trebuie aplicaţi în conformitate cu secţiunea 2, pentru amortizarea împrumuturilor cu o scadenţă contractuală reziduală de cel puţin un an, orice parte care ajunge la scadenţă în mai puţin de șase luni și orice parte care are o scadenţă între șase luni și mai puţin de un an este tratată ca având o scadenţă reziduală de mai puţin de șase luni, respectiv o scadenţă reziduală cuprinsă între șase luni și mai puţin de un an.

Secțiunea 2
Factorii de finanțare stabilă necesară
Subsecțiunea 1
Factorul de finanţare stabilă necesară de 0 %

187. Următoarelor active li se aplică un factor de finanţare stabilă necesară de 0 %:

187.1. activele negrevate de sarcini cu un nivel ridicat de calitate care sunt eligibile ca active lichide de nivel 1 în temeiul capitolului II, titlul II, indiferent de conformitatea acestora cu cerinţele operaţionale prevăzute în respectivul capitol;

187.2. acţiunile sau unităţile deţinute în OPC-uri negrevate de sarcini care sunt eligibile pentru o ajustare de 0 % pentru calculul indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în temeiul capitolului II, titlul II, indiferent de conformitatea acestora cu cerinţele operaţionale și cu cerinţele privind compoziţia rezervei de lichidităţi prevăzute în respectivul capitol;

187.3. toate rezervele băncilor deţinute la BNM, BCE sau la banca centrală a unui alt stat, inclusiv rezervele obligatorii și rezervele excedentare;

187.4. toate creanţele faţă de BNM, BCE sau față de banca centrală a unui alt stat care au o scadenţă reziduală de mai puţin de șase luni;

187.5. sumele de primit la data tranzacţionării care provin din vânzarea de instrumente financiare, valute sau mărfuri care se preconizează că vor fi decontate în ciclul standard sau perioada standard de decontare care este tipică pentru bursa relevantă sau pentru tipul de tranzacţie în cauză sau în cazul cărora decontarea nu a fost executată, dar se preconizează totuși că va fi executată;

187.6. activele care sunt clasificate ca fiind interdependente de pasive în conformitate cu secțiunea 5, capitolul I;

187.7. sumele datorate din operaţiuni de finanţare prin titluri de valoare cu clienţi financiari, în cazul în care aceste operaţiuni au o scadenţă reziduală mai mică de șase luni, în cazul în care sumele datorate respective sunt garantate cu active care se califică drept active de nivel 1 în temeiul capitolului II, titlul II și în cazul în care banca ar fi abilitată din punct de vedere juridic și ar fi în măsură din punct de vedere operaţional să reutilizeze activele respective pentru toată durata tranzacţiei.

188. Băncile iau în considerare sumele datorate menţionate la subpct.187.7 pe o bază netă în cazul în care se aplică secțiunea 4, capitolul I.

189. Prin derogare de la subpct.187.3, BNM poate decide să aplice un factor mai mare de finanţare stabilă necesară rezervelor obligatorii, ţinând seama, în special, de măsura în care există cerinţe privind rezervele pe un orizont de un an și, prin urmare, necesită o finanţare stabilă asociată.

190. Pentru filialele care își au sediul central într-un alt stat în care rezervelor obligatorii la banca centrală li se aplică un factor mai mare de finanţare stabilă necesară în temeiul cerinţei de finanţare stabilă netă prevăzute în legislaţia naţională a statului respectiv, respectivul factor de finanţare stabilă necesară mai mare este luat în considerare în vederea consolidării.

Subsecțiunea 2
Factorul de finanţare stabilă necesară de 5 %

191. Următoarele active și elemente extrabilanţiere fac obiectul unui factor de finanţare stabilă necesară de 5 %:

191.1. acţiunile sau unităţile deţinute în OPC-uri negrevate de sarcini care sunt eligibile pentru o ajustare de 5 % pentru calculul indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în conformitate cu capitolul II, titlul II, indiferent de conformitatea acestora cu cerinţele operaţionale și cu cerinţele privind compoziţia rezervei de lichidităţi, astfel cum sunt prevăzute în capitolul II, titlul II;

191.2. sumele datorate din operaţiuni de finanţare prin titluri de valoare cu clienţi financiari, în cazul în care tranzacţiile respective au o scadenţă reziduală mai mică de șase luni, altele decât cele menţionate la subpct.187.7;

191.3. partea neutilizată din facilităţile de credit și lichiditate angajate, în temeiul capitolului III, titlul II;

191.4. produsele extrabilanţiere aferente finanţării comerţului menţionate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.111/2018 cu o scadenţă reziduală mai mică de șase luni.

192. Băncile iau în considerare sumele datorate menţionate la subpct.191.2 pe o bază netă în cazul în care se aplică secțiunea 4, capitolul I.

193. Pentru toate seturile de compensare a contractelor derivate, băncile aplică un factor de finanţare stabilă necesară de 5 % la valoarea absolută a valorii juste a acestor seturi de compensare a contractelor derivate, incluzând orice garanţie furnizată, în cazul în care seturile de compensare respective au o valoare justă negativă. În sensul prezentului punct, băncile determină valoarea justă ca valoarea brută a oricăror garanţii depuse sau plăți de decontare și încasărilor legate de modificări ale prețului de piaţă ale unor astfel de contracte.

Subsecțiunea 3
Factorul de finanţare stabilă necesară de 7,5 %

194. Produsele extrabilanţiere aferente finanţării comerţului menţionate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.111/2018 care au o scadenţă reziduală de cel puţin șase luni, dar mai mică de un an fac obiectul unui factor de finanţare stabilă necesară de 7,5 %.

Subsecțiunea 4
Factorul de finanţare stabilă necesară de 10 %

195. Următoarele active și elemente extrabilanţiere fac obiectul unui factor de finanţare stabilă necesară de 10 %:

195.1. sumele datorate din tranzacţii cu clienţi financiari care au o scadenţă reziduală mai mică de șase luni, altele decât cele menţionate la subpct.187.7 și la subpct.191.2;

195.2. produsele din bilanţ aferente finanţării comerţului cu o scadenţă reziduală mai mică de șase luni;

195.3. produsele extrabilanţiere aferente finanţării comerţului menţionate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.111/2018 cu o scadenţă reziduală de cel puţin un an.

Subsecțiunea 5
Factorul de finanţare stabilă necesară de 15 %

196. Activelor negrevate de sarcini eligibile drept active de nivel 2A în temeiul capitolului II din titlul II li se aplică un factor de finanţare stabilă necesară de 15 %, indiferent de conformitatea acestora cu cerinţele operaţionale și cu cerinţele privind compoziţia rezervei de lichidităţi, astfel cum sunt prevăzute în titlul respectiv.

Subsecțiunea 6
Factorul de finanţare stabilă necesară de 20 %

197. Acţiunilor sau unităţilor la OPC-uri negrevate de sarcini care sunt eligibile pentru o ajustare de 20 % pentru calculul indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în conformitate cu capitolul II din titlul II li se aplică un factor de finanţare stabilă necesară de 20 %, indiferent de conformitatea acestora cu cerinţele operaţionale și cu cerinţele privind compoziţia rezervei de lichidităţi, astfel cum sunt prevăzute în respectivul titlu.

Subsecțiunea 7
Factorul de finanţare stabilă necesară de 50 %

198. Următoarelor active li se aplică un factor de finanţare stabilă necesară de 50 %:

198.1. activele negrevate de sarcini care sunt eligibile drept active de nivel 2B în temeiul capitolului II din titlul II, indiferent de conformitatea acestora cu cerinţele operaţionale și cu cerinţele privind compoziţia rezervei de lichidităţi, astfel cum sunt prevăzute în respectivul titlu;

198.2. depozitele deţinute de bancă la o altă societate financiară nebancară care îndeplinesc criteriile pentru depozitele operaţionale prevăzute în capitolului III din titlul II;

198.3. sumele datorate din tranzacţii cu o scadenţă reziduală mai mică de un an cu:

198.3.1. administraţia publică centrală a Republicii Moldova sau administrația centrală a unui alt stat;

198.3.2. administraţia regională sau autorităţile locale din Republica Moldova sau dintr-un alt stat;

198.3.3. entităţile din sectorul public dintr-un alt stat;

198.3.4. băncile de dezvoltare multilaterală menţionate la secțiunea 4, capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018 și organizaţiile internaţionale menţionate la secțiunea 5, capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018;

198.3.5. societăţi nefinanciare, clienţi retail și IMM-uri;

198.3.6. societăţile pentru investiţii personale și clienţii care sunt brokeri de depozite, în măsura în care activele respective nu se încadrează la subpct.198.2;

198.4. sumele datorate din tranzacţii cu o scadenţă reziduală de cel puţin șase luni, dar mai puţin de un an cu:

198.4.1. BNM;

198.4.2. BCE sau banca centrală a unui alt stat;

198.4.3. clienţii financiari;

198.5. produsele din bilanţ aferente finanţării comerţului cu o scadenţă reziduală de cel puţin șase luni, dar mai mică de un an;

198.6. activele grevate de sarcini pentru o scadenţă reziduală de cel puţin șase luni, dar mai mică de un an, cu excepţia cazului în care acestor active li s-ar atribui un factor mai mare de finanţare stabilă necesară în conformitate cu pct.199-204 dacă acestea ar fi negrevate de sarcini, caz în care se aplică factorul de finanţare stabilă necesară mai mare care s-ar aplica activelor respective dacă acestea ar fi negrevate de sarcini;

198.7. orice alt activ cu o scadenţă reziduală mai mică de un an, cu excepţia cazului în care se specifică altfel la pct.187-197.

Subsecțiunea 8
Factorul de finanţare stabilă necesară de 55 %

199. Acţiunilor sau unităţilor deţinute în OPC-uri negrevate de sarcini care sunt eligibile pentru o ajustare de 55 % pentru calculul indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în conformitate cu capitolul II, titlul II li se aplică un factor de finanţare stabilă necesară de 55 %, indiferent de conformitatea acestora cu cerinţele operaţionale și cu cerinţele privind compoziţia rezervei de lichidităţi, astfel cum sunt prevăzute în respectivul titlu.

Subsecțiunea 9
Factorul de finanţare stabilă necesară de 65 %

200. Următoarelor active li se aplică un factor de finanţare stabilă necesară de 65 %:

200.1. împrumuturile negrevate de sarcini garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile locative sau împrumuturile locative negrevate de sarcini garantate integral de un furnizor de protecţie eligibil menţionat la pct.36 din Regulamentul nr.112/2018 cu o scadenţă reziduală de cel puţin un an, cu condiţia ca aceste împrumuturi să primească o pondere de risc de maximum 50 % în conformitate cu secțiunea 12, capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018;

200.2. împrumuturile negrevate de sarcini cu o scadenţă reziduală de cel puţin un an, cu excepţia împrumuturilor acordate clienţilor financiari și a împrumuturilor menţionate la pct.187-197, cu condiţia ca aceste împrumuturi să primească o pondere de risc de maximum 50 % în conformitate cu secțiunea 12, capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018.

Subsecțiunea 10
Factorul de finanţare stabilă necesară de 85 %

201. Următoarele active și elemente extrabilanţiere fac obiectul unui factor de finanţare stabilă necesară de 85 %:

201.1. orice activ și element extrabilanţier, inclusiv numerar, furnizat ca marjă iniţială pentru contracte derivate, cu excepţia cazului în care activului respectiv i s-ar atribui un factor mai mare de finanţare stabilă necesară în conformitate cu subsecțiunea 11 dacă ar fi negrevat de sarcini, caz în care se aplică factorul de finanţare stabilă necesară mai mare care s-ar aplica activului respectiv dacă acesta ar fi negrevat de sarcini;

201.2. orice activ și element extrabilanţier, inclusiv numerar, furnizat drept contribuţii la fondul de garantare al unei CPC, cu excepţia cazului în care acestuia i s-ar atribui un factor mai mare de finanţare stabilă necesară în conformitate cu subsecțiunea 11 dacă ar fi negrevat de sarcini, caz în care se aplică factorul de finanţare stabilă necesară mai mare care trebuie aplicat activului negrevat de sarcini;

201.3. împrumuturile negrevate de sarcini cu o scadenţă reziduală de cel puţin un an, cu excepţia împrumuturilor acordate clienţilor financiari și a împrumuturilor menţionate la pct. 187-200, care nu sunt restante de mai mult de 90 de zile și care primesc o pondere de risc de peste 50 % în conformitate cu capitolul IV din Regulamentul nr.111/2018;

201.4. produsele din bilanţ aferente finanţării comerţului cu o scadenţă reziduală de cel puţin un an;

201.5. titlurile de valoare negrevate de sarcini cu o scadenţă reziduală de cel puţin un an care nu sunt în stare de nerambursare în conformitate cu prevederile secţiunii 3, capitolului III din Regulamentul nr.111/2018 și care nu sunt eligibile drept active lichide în temeiul titlului II;

201.6. titlurile de capital tranzacţionate la bursă negrevate de sarcini care nu sunt eligibile drept active de nivel 2B în temeiul titlului II;

201.7. mărfurile tranzacţionate fizic, inclusiv aurul, cu excepţia instrumentelor financiare derivate pe mărfuri.

Subsecțiunea 11
Factorul de finanţare stabilă necesară de 100 %

202. Următoarelor active li se aplică un factor de finanţare stabilă necesară de 100 %:

202.1. cu excepţia cazului în care se prevede altfel în prezenta secțiune, orice activ grevat de sarcini cu o scadenţă reziduală de cel puţin un an;

202.2. orice activ, în afara celor menţionate la pct. 187-201, inclusiv împrumuturile către clienţi financiari cu o scadenţă contractuală reziduală de cel puţin un an, expunerile neperformante, elementele deduse din fondurile proprii, activele fixe, titlurile de capital netranzacţionate la bursă, interesul reţinut, activele aferente asigurărilor, titlurile de valoare aflate în stare de nerambursare.

203. Băncile aplică un factor de finanţare stabilă necesară de 100 % diferenţei, în cazul în care aceasta este pozitivă, dintre suma valorilor juste din cadrul tuturor seturilor de compensare cu o valoare justă pozitivă și suma valorilor juste din cadrul tuturor seturilor de compensare cu o valoare justă negativă, calculate în conformitate cu secțiunea 3, capitolul I.

204. Următoarele norme se aplică în ceea ce privește calculul menţionat la pct.203:

204.1. marja de variaţie primită de bănci de la contrapărţile lor se deduce din valoarea justă a unui set de compensare cu valoare justă pozitivă în cazul în care garanţiile reale primite ca marjă de variaţie se califică drept active de nivel 1, în temeiul titlului I, și în cazul în care băncile sunt abilitate din punct de vedere juridic și sunt în măsură din punct de vedere operaţional să reutilizeze garanţiile reale respective;

204.2. întreaga marjă de variaţie furnizată de bănci în favoarea contrapărţilor lor se deduce din valoarea justă a unui set de compensare cu valoare justă negativă.

TITLUL IV
PROCEDURA DE EMITERE DE CĂTRE BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI A APROBĂRILOR PREALABILE, DEROGĂRILOR, APROBĂRILOR ȘI AUTORIZĂRILOR

Capitolul I
Acordarea aprobărilor prealabile

205. Prezentul capitol se aplică aprobărilor prealabile emise de către BNM potrivit pct.76, 125, 126 , 127 și 151. Pentru eliberarea aprobării prealabile banca înaintează către BNM o cerere la care se anexează documentele şi informaţiile care confirmă îndeplinirea de către bancă a condiţiilor stabilite la punctele respective.

206. Cererea, precum şi documentele şi informaţiile menţionate la pct.205 se prezintă la BNM în limba română şi se semnează de către persoana împuternicită de bancă.

207. În cazul în care documentele şi/sau informaţiile specificate la pct.205 nu corespund pct.205 şi 206, BNM înştiinţează în scris banca despre acest fapt în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. Banca, în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepţionării scrisorii BNM, completează şi prezintă la BNM documentele şi/sau informaţiile care lipsesc.

208. În cazul în care banca nu completează în termenul prevăzut la pct.207 setul de documente şi informaţii, BNM informează banca despre încetarea procedurii administrative în termen de 3 zile lucrătoare de la expirarea termenului acordat.

209. În termen de 60 de zile lucrătoare de la data primirii setului complet de documente şi informaţii în conformitate cu prezentul capitol, BNM eliberează aprobarea prealabilă corespunzătoare sau respinge cererea, informând în scris banca despre decizia sa. Dacă este necesară o examinare suplimentară sau este nevoie de mai mult timp pentru prelucrarea informaţiilor şi documentelor, termenul poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile lucrătoare, cu notificarea băncii.

210. În cazul în care documentele şi informaţiile prezentate conform prezentul capitol sunt insuficiente pentru a lua o decizie cu privire la cererea de aprobare prealabilă în contextul pct.205, BNM este în drept să solicite prezentarea documentelor şi a informaţiilor suplimentare.

211. Banca este obligată să prezinte informaţiile şi documentele suplimentare în termenul indicat de BNM, perioadă pe parcursul căreia termenul prevăzut la pct.209 se suspendă.

212. În caz de respingere a cererii pentru obţinerea aprobării prealabile, se vor indica temeiurile în baza cărora se respinge cererea. Drept temei de respingere a cererii pentru obţinerea aprobării prealabile a BNM sunt considerate următoarele:

212.1. neîndeplinirea condiţiilor stabilite pentru obţinerea aprobării prealabile respective, după caz şi/sau

212.2. prezentarea la BNM a informaţiei eronate, neautentice şi/sau contradictorii;

212.3. neprezentarea documentelor şi informaţiilor care confirmă întrunirea de către bancă a condiţiilor stabilite pentru obţinerea aprobării prealabile respective.

213. Banca este în drept să aplice prevederile stabilite în aprobările prealabile începând cu data eliberării aprobării prealabile.

Capitolul II
Acordarea aprobărilor, derogărilor şi impunerea condiţiilor mai stricte

214. În cadrul procesului de supraveghere, BNM poate acorda aprobări, derogări și impune condiții mai stricte în cazurile prevăzute la pct.13, 31, subpct.35.3, pct. 51, 101, 148 și 189.

215. În cazul în care BNM iniţiază una din procedurile menţionate la pct.214, aceasta informează în scris banca despre acest fapt în termen de 3 zile lucrătoare de la data iniţierii procedurii, după caz şi la necesitate solicită prezentarea informaţiilor şi a documentelor relevante care confirmă că banca îndeplineşte cerinţele stabilite în prezentul regulament.

216. Informaţia şi documentele solicitate se prezintă în limba română şi se semnează de către persoana împuternicită de bancă.

217. Prevederile aferente procedurii prevăzute la pct.207-213 se aplică în mod corespunzător.

Capitolul III
Acordarea autorizaţiilor

218. Autorizațiile se acordă în contextul pct. 97, 131 și 153 atât la solicitarea băncii, cât și la inițiativa BNM în cadrul controalelor din oficiu și/sau pe teren.

219. Prevederile aferente procedurii prevăzute la capitolul I, respectiv capitolul II se aplică în mod corespunzător.

Anexa nr.1
la Regulamentul privind lichiditatea

Formule pentru determinarea componenţei rezervei de lichidităţi

1. Banca utilizează formulele prevăzute în prezenta anexă pentru a determina componenţa rezervei sale de lichidităţi, în conformitate cu subsecţiunea 2, secțiunea 1, capitolul II din titlul II.

2. Calcularea rezervei de lichidităţi: începând cu data calculării, rezerva de lichidităţi a băncii este egală cu:

(a) valoarea activelor de nivel 1; plus

(b) valoarea activelor de nivel 2A; plus

(c) valoarea activelor de nivel 2B;

minus valoarea cea mai mică dintre:

(d) suma dintre (a), (b) şi (c); sau

(e) "valoarea excedentului de active lichide" calculată în conformitate cu pct.3 şi 4 din prezenta anexă.

3. Valoarea „excedentului de active lichide": această valoare este formată din componentele definite mai jos:

(a) valoarea ajustată a activelor de nivel 1, care este egală cu valoarea – după aplicarea marjelor de ajustare – a tuturor activelor lichide de nivel 1, care ar fi deţinute de bancă în momentul închiderii oricărei tranzacţii de finanţare garantate, tranzacţii de creditare garantate sau tranzacţii swap pe garanţii reale care ajunge la scadenţă în termen de 30 de zile de la data calculării și în

cadrul căreia banca și contrapartea fac schimb de active lichide pe cel puţin un segment al tranzacţiei;

(b) valoarea ajustată a activelor de nivel 2A, care este egală cu valoarea - după aplicarea marjelor de ajustare - a tuturor activelor de nivel 2A care ar fi deținute de bancă în momentul încheierii oricărei tranzacții de finanțare garantate, tranzacții de creditare garantate sau tranzacţii swap pe garanţii reale care ajunge la scadență într-o perioadă de 30 de zile de la data calculării și în cadrul căreia banca și contrapartea fac schimb de active lichide pe cel puțin un segment al tranzacției; și

(c) valoarea ajustată a activelor de nivel 2B, care este egală cu valoarea - după aplicarea marjelor de ajustare - a tuturor activelor de nivel 2B care ar fi deținute de bancă în momentul încheierii oricărei tranzacții de finanțare garantate, tranzacții de creditare garantate sau tranzacţii swap pe garanţii reale care ajunge la scadență într-o perioadă de 30 de zile de la data calculării și în cadrul căreia banca și contrapartea fac schimb de active lichide pe cel puțin un segment al tranzacției.

4. Calcularea "valorii excedentului de active lichide": această valoare este egală cu:

(a) valoarea ajustată a activelor de nivel 1; plus

(b) valoarea ajustată a activelor de nivel 2A; plus

(c) valoarea ajustată a activelor de nivel 2B;

minus valoarea cea mai mică dintre:

(d) suma dintre (a), (b) şi (c);

(e) 100/60 înmulţit cu (a);

(f) 100/85 înmulţit cu suma dintre (a) şi (b).

Anexa nr.2
la Regulamentul privind lichiditatea

Formulă pentru calcularea ieşirilor nete de lichidităţi

NLO (Net liquidity outflow) = ieşiri nete de lichidităţi

TO (Total outflows) = totalul ieşirilor

TI (Total inflows) = totalul intrărilor

FEI (Fully exempted inflows) = intrări exceptate integral

IHC (Inflows subject to higher cap) = intrări care fac obiectul unui plafon mai ridicat, şi anume de 90% din ieşiri

IC (Inflows subject to cap) = intrări care fac obiectul unui plafon de 75% din ieşiri

Ieşirile nete de lichidităţi sunt egale cu totalul ieşirilor minus reducerea pentru intrările exceptate integral minus reducerea pentru intrările care fac obiectul plafonului de 90% minus reducerea pentru intrările care fac obiectul plafonului de 75%.

NLO = TO – MIN(FEI, TO) – MIN(IHC, 0,9*MAX(TO – FEI, 0)) – MIN(IC, 0,75*MAX(TO – FEI – IHC/0,9, 0))